OCT 12 1919

THE HEBREW JOURNAL
דער אידישער זשורנאל
CANADA

A JEWISH CANADIAN DAILY Circulated All Over Canada And Abroad

מר. וויינבערג שיקט געלט נאך פוילען לויט'ן טעגליכען קורס

VOLUME VI No 2481 — Toronto Mon[illegible]ember 8 1919 — י״ג אלול פרשה כיתבא תרעט — מאנטאג, 8-טער סעפט. 1919 — PRICE TWO CENTS

N. Y. Public Library 476 Fifth Ave.

רומענישער פרעמיער בראטיאנא פערלאזט
ניט אונטערצושרייבען דעם שלום אפמאך

ווינניפעגער ארבייטער וועלען זיך ווענדען צום פרינץ

וועלען אפעלירען צום פרינץ געגען דער פערהאפטונג פון די ארעסטירטע ארבייטער פירער.

ווינניפעג סעפט. 7

די ארבייטער יוניאנס פון ווינניפעג האבען באשלאסען צו שיקען א פארמעלע איינלאדונג צום פרינץ און ווייל׳ס וועלכער וועט אנקומען אין שטאט אריין דעם 9-טען פון דיזען חודש (מארגען), די ארבייטער האבען באשלאסען איינצורופען א מאסען פראטעסט מיטינג געגען דעם וואס די סטרייק פירער ווערען געהאלטען ארעסטירט. און דער פרינץ וועט זיין דער גאסט פון די ארבייטער.

דער מיטינג ווערט אראנזשירט פון דער פארטיידיגונג׳ס קאמיטע, דער מיטינג וועט געהאלטען ווערען אין שטאטישען פארק.

פרינץ און ווייל׳ס ניט אזא אנגעלייגטער גאסט אין ניו יארק

ניויארק סעפט. 7

עס האט געהאלטען ביי א סטרייק פון די היגע אלדערמען ווען עס איז פארגעלעזען געווארען דער בריף פון מעיאר היילען פארלאנגענדיג א געוויסע סומע געלט אויף צו אראנזשירען אן אויפנאהמע פאר גענעראל פערשינג ווען ער קומט אהיים פון פראנקרייך. און אויך פאר אנדערע חשוב׳ע געסט וואס דארפען אין גיכען קומען, צווישען וועלכע עס וועט אויך זיין דער פרינץ און ווייל׳ס.

די אלדערמען זענען שטארק געגען דעם אויסצוגעבען דער שטאטס געלט אויף אזעלכע צוועקען. איינער פון די אלדערמען, מר. פאלקאנער האט ערקלעהרט דאס זיינער איירישע לאנדסלייט וועלען דיפערזין געגען אזא האכלונג. א גרויסע צאל פון די שטאט פארוואלטער זענען פעסט ענטשלאסען ניט צו דערלאזען געבען געלט אויף דיזען צוועק.

קעניג האט אויפגעדעקט א סטאטוע אין מאנטרעאל

מאנטריאל סעפט. 7

קעניג דזשארדזש האט א דריק געטון אן עלעקטרישען קנעפעל אין באלמאראל שלאס פון סקאטלענד און האט אויפגעדעקט א סטאטוע פון סער עטיען קארטיע, וואס איז אויפגעשטעלט געווארען אין מאנטריאל אלס אנדענקען צו דעם בארימטען קענעדער שטאאטס מאן. דער באלמאראל שלאס איז געווען דירעקט פארבונדען מיט אן עלעקטרישען דראט ביז מאנטריאל, בשעת דער פארהאנג איז ארונטערגעפאלען האבען אכצעהן קאנאנען אויסגעשאסען און אן ארקעסטער האט געשפילט "א קענעדע", דאס ליד וואס דער שטאאטסמאן האט אליין פארפאסט.

בשעת דער צערעמאניע זענען אנוועזענד געווען די ארעסטאקראטיע פון קענעדע צווישען וועלכע עס זענען אויך געווען דער דיוק און דעוואנשייר און די דאטשעס, דער גאווערנאר דזשענעראל האט געלעזען א מעסעדזש פון קעניג דזשארדזש. די צערעמאניע איז געווען א מיאוס׳ער דורכפאל צוליב דעם וואס דעם גאנצען נאכמיטאג איז געגאנגען א שטארקער רעגען.

שלאגט פאר פארלאמענט זאל העלפען פארוואונדעטע סאלדאטען

אטאווא סעפט. 7

א. פ. פריפ. פארלאמענט מיטגליד פון אטאווא האט אריינגעגעבען א "נאטיס און מאשען" און ער וועט אריינברענגען מאנטאג (היינט) א רעזאלוציע, אז אלע מענשען וואס האבען געדינט אין דער קענעדער עקספעדיציע ארמיי זאלען פארזארגט ווערען פון דער רעגירונג אזוי אז זיי זאלען קאנען לעבען גאנץ באקוועם די רעזאלוציע לויטעט אז אזעלכע סאלדאטען זאלען באקומען זייערע שטעלען וואס זיי האבען געהאלטען פאר דער מלחמה. אויך אז אזעלכע סאלדאטען זאלען באשטימט ווערען צו אלע שטעלען פון סיוויל סערוויס, יעדער איינער צו וואס ער איז פאסיג, אבער ער זאל ניט דארפען אויסהאלטען קיין עקזאמענס.

דער פארשלאג זאגט אויך אז די רעגירונג זאל באשטימען א געוויסע סומע געלט מיט וויפיל אזא סאלדאט פארדינט ווייניגער צוליב א פעהלער וואס ער האט באקומען אין דער מלחמה.

קומט נעהמען א ניי יאהר מתנה

אויב איהר ווילט געבען אייערע קינדער א שעהנע נייאהר מתנה, דאן קומט אריין אין אפיס פון „אידישען זשורנאל״. איהר וועט קיין חרטה ניט האבען.

דער סייווינג דעפארטמענט פון Banker מר. וויינבערג, פרעזידענט פון "אידישען זשורנאל" איז דער גרעסטער ערפאלג. די קליינע סייפס וואס מר. וויינבערג האט ארויסגעגעבען מיט עטליכע חדשים צוריק זענען אלע צוכאפט געווארען פון די וואס האבען געוואוסט וואס א ווערטפולע מתנה דאס איז.

מר. וויינבערג׳ן איז אבער געלונגען נאכאמאל צו באקומען א גרויסען לאט פון נאך שעהנע סייפס, ספעציעל צו געבען דאס פאר א ניי יאהר מתנה צו די וועלכע ווילען עפענען אן אקאונט מיט אן איינציגען דאלאר. איהר קענט קומען היינט און באקומען א פרעכטיגע מתנה. בלויז איין דאלאר עפענט אן אקאונט.

דריי הונדערט אויסלענדער ארויסגעשיקט פון קענעדע

קוויבעק סעפט. 7

דריי הונדערט אויסלענדער וואס זענען געבוירען געווארען אין פיינדליכע לענדער און וואס זענען געהאלטען געווארען אינטורנירט איבער דער צייט פון דער מלחמה זענען ארויסגעזעצט געווארען אויף א שיף אין קוויבעק און אפגעשיקט קיין אייראפא.

הענרי מארגענטוי וויל נקמה נעהמען פון פאגראמשציקעס

האט אליין צוגעזעהן רדיפות אויף אידען אין לעמבערג און אין אומאן. — האט אויך געזעהן היפענס טויטע קערפערס פון פאגראמירטע אידען.

(אינט. איד. פרעס ביורא)

ניויארק סעפט. 7

אינפארמאציעס צום "פארווערטס" גיבען איבער דאס הענרי מארגענטוי, פארשטעהער פון דער אמעריקאנער קאמיסיע וואס איז געשיקט געווארען פון פרעזידענט ווילסאן קיין פוילען צו אונטערזוכען די פאגראם רעפארטען, האט אליין צוגעזעהען וויאזוי פוילישע סאלדאטען זענען באפאלען אידען אין לעמבערג און זיי אטאקירט.

עס ווערט איבערגעגעבען דאס מארגענטוי האט פאר גרוים כעס אליין געשלאגען זיבען סאלדאטען וואס האבען אנגעפירט די אטאקעס.

אחוץ די רדיפות אין לעמבערג האט מארגענטוי אויך געהאט די געלעגענהייט צו זעהען גאנצע וואגאנען מיט טויטע אידישע קערפערס קרבנות פון פאגראמען וואס זענען געמאכט געווארען אין דער שטאט אומאן, קיעווער גובערניע.

זיבעצען געבליבען פון פינף הונדערט

עס ווערט אויך איבערגעגעבען דאס אין דעם שטעטעל לאנדזינקא זענען איבערגעבליבען זיבעצען אידען פון דער אידישער באפעלקערונג וואס האט פריהער געצעלט פינף הונדערט אידישע נפשות.

פרעמיער בראטיאנא וועט ניט רעזיגנירען כדי צו טראגען די פאראנטווארטליכקייט

וועט ניט דערלאזען שלום אפמאך צוליב מינאריטעט רעכטען פאר אידען

וויען סעפט. 7

ספעציעל טעלעגראמען וואס זענען דא ערהאלטען געווארען פון בודאפעסט לויטען דאס דער רומענישער פרעמיער מ. בראטיאנא וועט פארבלייבען אזוי לאנג אין זיין אמט ביז ער וועט דורכפירען אויף זיין איינענער פאראנטווארטליכקייט אז דער שלום אפמאך זאל ניט אונטערשריבען פון דער רומענישער רעגירונג.

האט געוואלט רעזיגנירען.

שוין מיט עטליכע טעג צוריק האט דער פרעמיער אנאנסירט דאס ער האט בדעה צו רעזיגנירען פון זיין אמט, אבער איצט האט דער פרעמיער באשלאסען צו פארבלייבען אין אמט און ווירקען אז דער שלום זאל ניט אונטערשריבען ווערען אבער דערפאר זאל ער אויך טראגען דעם חלק פון דער פאראנטווארטליכקייט וואס קאן ארויסקומען פון אזא האנדלונג.

די אירזאכע פון פרעמיער בראטיאנא׳ס אפזאגען זיך אונטערצושרייבען דעם שלום שטאמט דערפון וואס דער פרעמיער טייטשט אוים אז דער פונקט באוויליגען אידען מינאריטעט רעכטע באטייט א גרויסע חרפה פאר רומעניע.

די טעלעגראמע זאגט אויך דאס פרעמיער בראטיאנא האט אנאנסירט אז נאך דעם ווי עס וועט זיין אונטערגעשריבען דער שלום טראקטאט מיט עסטרייך וועט ער דאן רעזיגנירען פון זיין אמט.

א מיליאן מיט 201 טויזענט און פינף הונדערט באזוכען דעם עקסהיבישאן

דער היינט־יאריגער באזוך ביים עקסהיבישאן איז געווען א מיליאן מיט 201 טויזענט מיט פינף הונדערט. לעצטען שבת. דעם לעצטען טאג פון דער אויסשטעלונג זענען געקומען 122 טויזענט מענשען, דאס איז צום ערשטען מאל אין דער היסטאריע וואס אזא גרויסע צאל מענשען באזוכען די אויסשטעלונג. דאס יאר 1913 איז געווען דער באזוך א מיליאן.

דער היי־יאריגער עקסהיבישאן האט געוויזען די דירעקטארען דאס א סך ענדערונגען דארפען געמאכט ווערען, עס ווערט אפילו געפלאנעוועט צו פארלענגערען די צייט פון צוועלף טעג אויף דריי וואכען.

נאוואסקאשיא מינען ארבייטער באשליסען א גענעראל סטרייק איבער גאנץ קענעדע

ווילען צווינגען די רעגירונג ארויסצולאזען די ארעסטירטע ארבייטער פירער פון וויניפעג.

סידני נ. ס. סעפט. 7

די בעאמטע פון דער יונייטעד מיין ווארקערס און אמעריקא האבען געגעבען זייער צושטימונג צו דעם באשלוס וואס די ארבייטער האבען אנגענומען ארויסצורופען א גענעראל סטרייק איבער גאנץ קענעדע כדי צו צווינגען די רעגירונג ארויסצולאזען אויף בייל די ארעסטירטע ארבייטער פירער פון וויניפעג, די צייט ארויסצולאזען זיי איז באשטימט געווארען אויף דעם 17טען סעפטעמבער. כמעט אלע לאקאלען האבען שוין געשטימט איבער דער פראגע און עס איז איבעראל איז אנגענומען געווארען א פעסטער באשלוס ארויסצורופען דעם סטרייק אין פאל דאס וויניפעגער געריכט וועט ניט בייטען די שטעלונג צו די ארעסטירטע.

קינג לויפט אין פרינץ

אטאווא סעפט. 7

האנ. וו. ל. מעקענזי קינג, דער נייער ליבעראלער פירער האט אנגענומען צו לויפען אלס פארלאמענט מיטגליד אין איינעם פון די דיסטריקטען אין פרינץ עדווארד איילענד.

שליח פון גאליציאנער אידען אנגעקומען אין וויען.

(אינט. איד. פרעס ביורא)

ניויארק סעפט. 7

דער "פארווערטס" האט באקומען א ידיעה דאס דר. שמואל מארגאשעס, פרעזידענט פונ׳ם פארבאנד פון גאליציאנער און בוקאווינער אידען איז אנגעקומען אין וויען און האט דארטען געהאט א גרויסע אויפנאהמע פון די דארטיגע אידען, און פון אידישע ארגאניזאציעס.

דייטשלאנדס ענטפער

פאריז סעפט. 7

אויף דער נאטע וואס דער הויפט ראט האט צוגעשיקט צו דער דייטשער רעגירונג, פאדערענדיג צו ענדערען דעם פונקט אין דער קאנסטיטוציע וואס שרייבט פאר אז עסטרייך זאל האבען א פארטרעטערשאפט אין דייטשען רייכסראט, האט די דייטשע רעגירונג צוגעשיקט אן ענטפער צו פאול דוטאסטא, גענעראל סעקרעטאר פונ׳ם שלום קאנפערענץ.

בארימטע רעדנער און לעקטשורערס קומען

לאנדאן סעפט. 7

א היפשע צאל גוט באוואוסטע רעדנער און לעקטשורערס האבען אנאנסירט דאס זיי וועלען היינטיגען ווינטער האלטען וויכטיגע פארטראגען אין די קענעדע און אין די שטאאטען. צווישען די רעדנער געפינט זיך אויך מאדאם קלעמאנסאו, דזשעק מעיר, די טאכטער פון פרעמיער קלעמאנסאו פון פראנקרייך, זי וועט רעדען איבער דעם טעמא, "די נשמה פון פראנקרייך."

פופצעהן טויזענט נעמען צוגעקומען

פון די אפילס וואס בירגער האבען געמאכט געגען דעם וואס זייערע נעמען זענען ניט ארויפגעשטעלט געווארען אויף די ליסטען וועהלער זענען צוגעקומען פופצעהן טויזענט וועהלער. אלעם צוזאמען זענען פארהאן ארום 150 טויזענט שטימגעבער וואס וועלען האבען א רעכט צו באטייליגען זיך אין די קומענדע וואלען.

גרויסע צאל צוקער געבראכט קיין קענעדע

מאנטריאל סעפט. 7

אין פארלויף פון חודש סעפטעמבער וועלען פיר רעגירונג׳ס פראכט שיפען ברענגען קיין מאנטריאל 24 מיליאן מיט אכט הונדערט טויזענט פונט רויהען צוקער פון קובא. דער רויהער מאטריאל וועט אויסגעארבייט ווערען און דערפון וועט מען ארויסקריגען 64 מיליאן פונט צוקער.

היינטיגער קורס
5
סענט
פאר׳ן פוילישען מארק
מר. ה. וויינבערג

קומט אריין אין אפיס פון „אידישען זשורנאל״, דער ראיעלסטער פלאץ אין שטאדט. זיכערסטע וועג צו שיקען געלט. עהרליכסטע באהאנדלונג. דאס געלט ווערט ניט פארהאלטען אויף קיין איין מינוט.

אלייאירטע פלאנעווען שיקען א קאמיסיע נאך אונגארן

(אינט. איד. פרעס ביורא)

ניויארק סעפט. 7

אינפארמאציעס צום "מארגען זשורנאל" גיבען איבער דאס די אלייאירטע רעגירונגען פלאנעווען צו שיקען א קאמיסיע נאך אונגארן וואס זאל מאכען אן אונטערזוכונג וועגען די פאגראמען.

רומענער פארלאזען בודאפעסט

עס ווערט אויך געמאלדען דאס די לאנדאנער "דיילי מייל" באריכטעט דאס די רומענער פארלאזען שוין בודאפעסט.

מיניסטעריום פון אוקראינע האנדעלט וועגען נאציאנאלע אויטאנאמיע פאר אידען

(אינט. איד. פרעס ביורא)

פאריז סעפט. 7

די אידישע דעלעגאציע האט דא באקומען א ידיעה אז דאס מיניסטעריום פון אוקראינע האנדעלט וועגען געבען די אידען נאציאנאלע אויטאנאמיע.

עס ווערט ערקלעהרט דאס דער אוקראינישער מיניסטער פון אידישע אנגעלעגענהייטען איז באשטימט געווארען אויסצוארבייטען אלע שטאטוטען וואס זענען נויטיג אין פארבינדונג מיט דעם גאראנטירען די אידישע אויטאנאמיע.

וואלונטירען העלפען אוקראינער

אנדערע ערהאלטענע ידיעות מעלדען אויך דאס א וואלונטירען ארמיי האט זיך ארגאניזירט צו העלפען די אוקראינער צוריק צו געווינען די פארלוירענע טערוטאריעס.

רדיפות אויף אידען אין וויען

רעגירונג איז מאכטלאז געגען אנטיסעמיטישע העצרייען

(אינט. איד. פרעס ביורא)

ניויארק סעפט. 7

אינפארמאציעס צום "מארגען זשורנאל" גיבען איבער דאס טראץ די אנשטרענגונגען פון דער וויענער שטאט רעגירונג מוזען אידען אויסשטעהען גרויסע רדיפות.

עס ווערט געמאלדען דאס די אייזענבאן ארבייטער מאכען כסדר דעמאנסטראציעס וואו עס ווערט געפאדערט דער ערגסטער אנטיסעמיטיזם.

די דעמאנסטראנטען לאזען זיך אויס פון די באפעהלען וואס ווערען ארויסגעגעבען פונ׳ם דער שטאטישער פאליציי און פירען אן זייערע אנטיסעמיטישע ארבייטען וואו נאר עס לאזט זיך.

אידישע מיידעל צוהרג׳עט אן אנטיסעמיט

עס ווערט אויך איבערגעגעבען דאס די דייטשע פרעסע איז שטארק אויפגעשטורעמט געגען דעם וואס א אידיש מיידעל האט גוט צוהרג׳עט אן אנטיסעמיט וואס איז געשטאנען אין גאס און האט פארקויפט אנטיסעמיטישע צייטונגען און אנדערע פאמפלעטען.

אחוצדעם האט דאס אידיש מיידעל אויך איבערגעגעבען דעם אנטיסעמיט צו דער פאליציי און ער איז ארעסטירט געווארען, די צייטונגען זענען מלא רציחה פאר אזא זאך.

אלוועלטליכער אידישער קאנגרעס געפלאנעוועט אין פאריז

קאנגרעס זאל זיך פארזאמלען כאטש איין מאל אין יאר צו פארהאנדלען אידישע ענינים.

(אינט. איד. פרעס ביורא)

פאריז סעפט. 7

די אידישע קאמיסיע וואס באשטעהט פון די פארשידענע אידישע דעלעגאציעס אויף צו באשיצען די אידישע רעכטע האלט דא אין אויסארבייטען א פלאן איינצורופען, אן אלוועלטליכען אידישען קאנגרעס וואס זאל פארהאנדלען די נויטיגסטע אידישע פראבלעמען וואס זענען נוגע די אינטערעסען פונ׳ם גאנצען אידישען כלל.

קאנגרעס זאל זיין פערמאנענט

די גענויען איינצעלהייטען פונ׳ם פלאן זענען נאך ניט פארעפענטליכט. אבער די קאמיסיע איז מיט דער מיינונג דאס אזא אידישער קאנגרעס זאל בלייבען א פערמאנענטע אידישע קערפערשאפט.

אין דער פראגע פון פארטרעטערשאפט איז נאך דערווייל אויך ניטא קיין באשטימטע רעגולאציעס, די קאמיסיע איז אבער מיט דער מיינונג אז די אידען פון דער גאנצער וועלט דארפען האבען א מעגליכקייט צו זיין פארטראטען אין אזא קאנגרעס. דער באשלוס איז אז א יעדעס לאנד. וואס פארמאגט ביז פינף טויזענט אידען זאל זיין בארעכטיגט צו האבען א דעלעגאציע.

עס איז אויך ארויסגעזאגט די מיינונג אז דער דאזיגער וועלטליכער קאנגרעס זאל האבען זיצונגען וועניגסטענס איין מאל אין יאר.

דייטשער פאטאש געשיקט קיין ניויארק

ניויארק סעפט. 7

צוואנציג מיליאן פונט פאטאש איז ארויסגעשיקט געווארען פון דייטשלאנד קיין אמעריקא. דאס איז דער ערשטער טראנספארט וואס ווערט געשיקט פון זינט דעם יאר 1914. די שיף וואס וועט פירען דעם פאטאש וועט זיין אן אמעריקאנער ארויסגעשיקט פון דער אמעריקאנער שיפינג באארד. דער פאטאש וועט צוגעפירט ווערען אין עטליכע האפענס פון די פאראייניגטע שטאאטען.

מיכל געלבארט.

ר׳ אהרן פיסטעלזינגער אלס עמוד קינסטלער

(אויף מיין פאטערס פרישען קבר)

מען האט שוין געבענשט אלול, און די תקיעות יעדען פריהמארגען זאגען שוין אן, אז באלד, באלד קומט דער גרויסער יום הדין, ווען יעדער איד וועט מוזן אפגעבען דין וחשבון פארן מלך מלכי המלכים. און די אימה פאר א שלעכטען גזר חלילה, ברענגט יעדען אלול אזוינט מעהר אידען ווי געוועהנליך אין שוהל אריין, און איהר קאנט אמאל בין מנחה למעריב באמערקען קופקעס על טערע אידען זיצען און דערצעהלען זכרונות פון דער אלטער היים, מייס־טענס ווערט דערצעהלט פון די היימישע בעלי תפלות נאך וועלכע זיי בענקען אזוי שטארק.

עס איז קיין וואונדער ניט וואס די אנגעפאהרענע אידען קאנען דא קיין גייסטיגען מקום מנוחה ניט געפינען און בענקען אזוי שטארק אחיים נאך זייערע גייסטיגע שפייזער בכלל און בעלי תפלות בפרט.

ווייל ווען דער איד אין דער אלטער היים פלעגט קומען א שבת אדער יום טוב נאך א וואך שווערער הארעוואניע, צרות און דאגות פרנסה, אין שוהל — האט ער געמוזט פארגעסען אן אלעם וואס בעדריקען און איז אריינגעפיהרט געווארען אין די עולמות העליונים דודר דעם שליח צבור׳ס דאווענען וואס האט אמתיג געריהרט דעם אידענס הארץ און איהם אריינגעבראכט אין א הייליגער שטימונג.

דער היימישער בעל תפלה פון 40—50 יאהר צוריק האט קיין מוזיק ניט געקענט, קיין הארמאניע זיכער ניט, האט אפילו ניט געקאנט קיין נאטען לעזען, אבער ער האט מיט דעם איינפאכען נוסח התפלה, סקארבאוועס נגונים און פירוש המלות געפאנגען יעדעם אידישע הארץ.

א ראזומנע, מאיר טראקער, יאשע סלאנימער און ירוחם הקטן, האבען געהערט צו יענעם סארט בעלי תפלות, וואס האבען קיין מוזיק ניט געקענט און דאך זיינען זיי געווען עמוד־קינסטלער.

די ערשטע זאך, וואס א חזן אדער בעל תפלה דארף באזיצען אום צו זיין אן עמוד קינסטלער, איז טאלאנט.

מעג א חזן האבען א גרויסע שטימע, קענען א סך מוזיק און האבען א בערדעל מיט א פרינץ־אלבערט, קוים אבער האט ער ניט קיין טאלאנט און קען ניט קיין נוסח התפלה, קען ער קיין עמוד קינסטלער ניט זיין, און דאס וואס עס פעהלט דאס רוב אמעריקאנער חזנים.

און דער היימישער איד בענקט טאקי נאך יענעם היימישען בעל תפלה, וואס איז פארגאנגען אין א ״וואלעכעל״ ביי כבקרת רועה עדרו, אדער הבן יקיר לי אפרים, וואו דער עולם איז געווארען פארכשופ׳ט הערענדיג און געוואונשען, אז קיינמאל, קיינמאל זאל ער ניט אויפהערען דעם זיסען ניגון. אייביג זאל ער אזוי זינגען, אדער זאגען, און בשעת מעשה האט דער איד פארקוקט זיך ארויף און געזעהען... ווי הקדוש ברוך הוא אליין זיצט אויף זיין כסא הכבוד ארומגערינגעלט פון טויזענטער מלאכים, שרפים ואופנים, וועלכע ברענגען און רופען אויס אלע בקשות פון יעדען איד באזונדער. און צווישען זיי הערט ער אויך זיין בקשה אויסרופען, און פיהלט, טאקי שוין, ווי עס ווערט איהם אזוי לייכט, אזוי גוט אויף׳ן הארצען, און ער איז זיכער, אז זיינע תפלות און בקשות זיינען דערהערט און אנגענומען געווארען.

* * *

איינער פון אט יענע בעלי תפלות איז געווען ר. אהרן פיסטעלזינגער, וועלכער האט גע׳שמ׳ט אינ׳ם גאנצען געגענד ארום אזארקאוו און לאדז, אלס דער בעסטער בעל תפלה.

פלעגט נור די ערשטע אלול תקיעה געבלאזען ווערען, האט שוין ר׳ אהרן ניט געהוהט גלייך מיט׳ן מארגענשטערען האט מען איהם געקענט זעהען יעדען טאג אויף דער לאנקע, וועלכע האט זיך געצויגען פון זיין הויף אין שטעדטעל, וואו ער האט זיך איינגעהערט אין דאס סוויטשערן פון די פייגעלאך, און דאס פרוביהרען גאבמאכען מיט זיין פיין הארציג, לירישן טענאר שטימעלע און מען פלעגט ניט דערקאנען קיין אונטערשייד צווישען פויגעל און ר׳ אהרן — דערפאר האט מען איהם גערופען פיסטעלזינגער.

און עס איז קיין וואונדער ניט וואס גלייך נאך פסח, האבען שוין אנגעהויבען קומען דעלעגאציעס פון די גרעסטע חברות און שוהלען, אום דינגען איהם אויף ימים נוראים אלס זייער שליח צבור.

ר׳ אהרן איז געגאנגען אהין, וואו ער איז געווען זיכער, אז מען וויל איהם בלויז דערפאר, ווייל מען האט ליעב זיין דאווענען און ניט פאר ״געשעפט״.

ר׳ אהרן איז געווען א איד א הדרת פנים, א למדן און א ירא שמים. ר׳ אהרן האט געזונגען אלס אינגעל ביי די גרעסטע חזנים פון יענער צייט. ר׳ יאשע סלאנימער, מאיר טראקער און יאטע פלאצקער האבען זיך געיחוס׳ט מיט ר׳ אהר׳לען אלס זייער תלמיד.

כאטש ר׳ אהרן האט קיין נאטען ניט געקאנט, האט מען פון דעסטוועגען ביי איהם געזונגען די שעהנסטע און רייכסטע קאמפאזיציעס, וועלכע ער אליין האט זיי איינגעשטודירט, און ער האט טאקי געהאט מיט וועמען צו זינגען, א חוץ זיינע 6 זיהן פון וועלכע צוויי זיינען שפעטער בעקאנטע מוזיקער געווארען, האבען זיך צו איהם געריסען אלע זינגער פון שטאדט.

אלס איינער פון די נאהענטסטע אין ר׳ אהרן׳ס הויז וויל איך דא איבערגעבען איינינע זכרונות וועגען איהם אלס בעל תפלה, לעהרער און קינסטלער, וועלכעס קען געוויס ווערען, וועגען אלע יענע בעלי תפלות נאך וועלכע די אידען בענקען אזוי ווען דער אלול קומט אן.

איך געדענק ניט ווען איך האב איהם דאס ערשטע מאל געזעהען, איך ווייס נאר, אז זינט איך בין צו מיין שכל געקומען געדענק איך איהם און ער געהט מיר קיינמאל ניט ארויס פון מיין זכרון.

עס דאכט זיך מיר, אז אט זעה איך איהם יעצט, מיט זיין שטענדיג זיסען שמייכעל און אייביג לאבענדיגע אייגען, וועלכע האבען אין מיר, ווי אין יעדען זינגער, איבערגעלאזען אן אייביגע בענקשאפט.

מיין שעהנסטע יוגענד האב איך ביי איהם אין הויז פארבראכט, מיין ערשטען אויפטריט אלס משורר, האב איך ביי איהם געהאט, אלס לעהרער איז ער איך ווי א טרייער פאטער צו זיינע זינגער געווען.

מערקווירדיג איז, אז ניט קאנענדיג קיין נאטען, האט ר׳ אהרן דאך איינגעזונגען צעהנדליגע קווארטעטען פון ווידעל ראוונער, נישע בעלזער און זאנאר פון לעוואנדאווסקי, און יעדע שטימע געדענקט אויף׳ן קאפ, א מערקווירדיגען זכרון געהאט.

א מוזיקער זעהענדיג איהם דיריגירען, האט קיינמאל ניט געקאנט ווייסען, אז דאס דיריגירט א מאן, וועלכער האט קיין נאטען ניט געלערענט, און נאך מעהר: ער האט אויסגעצייכענט פארשטאנען דעם כאראקטער פון יעדער קאמפאזיציע, אפגעהיט יעדע פארטא און פיאנא, אנדאנטע און אלעברא, א. ד. גל. אזעלכע בעלי תפלות זיינען עמוד־קינסטלער.

זייענדיג א בעל מטופל פון, קיין עין הרע, צעהן קינדערלאך, און ניט קיין צו גרויסער עושר, האבען איהם די דאגות פרנסה פאר דער צייט אלט געמאכט, איין טרייסט האט ער געהאט, דאס איז געווען דער עמוד.

פלעגט ער צוקומען צום עמוד, האט ער באקומען אן אנדער אויסזעהן. די אויגען האבען געלייכטען דאס הארץ האט גענומען זיך שטארקער באוועגען און מען האט געקאנט זעהען, אז יעצט אינטערעסירט איהם גאר ניט — א חוץ דער עמוד.

האט ער אנגעהויבען זאגען יום כפור ,,עשרה הרוגי מלכות״ — ביי דעם האט ער אלע זיינע כחות אוועקגעלעגט — האט ער א׳שטיין געקאנט ברענגען צו טרעהרען.

האט אנגעהויבען שטיל און הארציג דערצעהלען: ״אלה אזכרה ונפשי עלי אשפכה״, וואס ווייטער אלץ שטארקער און הארצרייסענדער איז זיין טאן געווארען.

פון פסוק צו פסוק האט ער אלץ שטארקער און שטארקער געמאלען פאר אייך די בלוטיגע טראגעדיע פון די ״עשרה חכמים גדולים״ מיט זיינע טענער פארבען, און ווען ער איז געקומען צום פסוק ,,והוציאו את רבי עקיבא דורש כתרי אותיות, ושרקו בשרו״ א. ז. וו. האט ער אנטפלעקט פאר אייך דעם גאנצען אידישען גלות מיט אלע זיינע בלוטיגע אינקוויזיציעס, און יעדער האט ממש געפיהלט דעם גאנצען אידישען בראך פון יענער צייט, און ער האט בולט געזעהען די גרויסע אידישע גייסטער וועלכע זיינען אומגעקומען על קידוש השם, און עס האט זיך געהערט א יללה פון דער ווייבערשער שוהל, א שטילער שלוכצען און איינבעהאלטענעם כליפען פון די מענער. מיט׳ן איבערגעהן צו זכור ברית, האט דער עולם דערפיהלט א דערלייכטערונג און זיך צו ביסלעך איינגעשטילט.

אפט מאל האט זיך ר׳ אהרן אליין צזאוויינט ביי א תפלה, און דאס זיינען געווען אמת׳ע טרעהרען, טרעהרען וועלכע זיינען געקומען פון א פיהלענדע אידישע הארץ, ווייל ער איז געווען זיכער, אז ער איז דער שליח צבור.

ווען מיר איז אנגעקומען די טרויעריגע בשורה, אז ר׳ אהרן פיסטעלזינגער איז געשטארבען, אין די מלחמה לענדער, האב איך זיך שטארק צעוויינט. זיין טויט וועט זיכער באוויינט פון צעהנדליגע חזנים און זינגער, וועלכע זיינען זיינע תלמידים געווען און זיינען היינט אמת׳ע עמוד קינסטלער.

ר׳ אהרן האט אויפגעבויט א שולע און ערצויגען א סך גוטע חזנים, אזעלכע ר׳ אהרן׳ס האבען מיר געהאט א סך אין רוסלאנד, גאליציע און אנדערע אידישע צענטערן פון אייראפא, וועלכע האבען געקאנט דינען פאר א מוסטער פון אמת׳ע עמוד קינסטלער, און עס איז קיין וואונדער ניט וואס די אידען דא אין אמעריקא און קאנאדע, בענקען אזוי שטארק נאך זייערע אמאליגע בעלי תפלות און קאנען ניט הערען די היינטיגע חזנים.

עהרע זיין אנדענקען.

אמת׳ע
דיאמאנטען
מזומן
אדער קרעדיט

זיים זיכער צו קויפען ביי אונז דיאמאנטען. מיר זענען דירעקטע אימפארטירער פון דיאמאנטען. מיר האנדלען בלויז מיט דיאמאנטען. און מיר גאראנטירען אייך איינצושפארען וועניגסטענס 20% אויף דעם וואס איהר קויפט. זייט זיכער צו זעהען אונזער גרויסען סטאק. מיר לאזען ארדנונג א ספעציעלען דיסקאונט פון 10% פאר מזומן.

דזשייקאב בראס
15 טאראנטא ארקייד
געגענאיבער מעטשפערענס פב.

האמילטאנער אידען

געדענקט, דאס
שעכטער׳ס אפיס, קארנער
בארטאן און שערמאן, איז דער איינציגער אפיס אין שטאדט, וואו איהר בעקומט א אידישע בעהאנדלונג. ס׳איז אפילו אביסעלע ווייט, אבער א נאהענטע ציעל צו ערייכען אלעם צופרידענשטעלענד. די מלחמה איז פארביי, און לויט די אראנזשמענטס וואס מיר האבען געמאכט מיט די שיפס קאמפאניעס, קענען מיר פערקויפען שיפס קארטען אויף אויסצאהלען פאר׳ן זעלבען פרייז, ווי פאר קעש.

אלע געלדער וואס ווערען געשיקט דורך אונזער אפיס ווערען גאראנטירט פון די בענק אף קאמערס, מיט וועמען מיר שטעהען אין פערבינדונג. מיר זענען דירעקטע פערטרעטער פון די בעסטע אינשורענס קאמפאניעס, אין פייער, לייף, עקסידענטס, און אויטאמאביל אינשורענס. ריעל עסטייט ליין איז אונזער ספעציאליטעט. מיר האבען גרויסע פערבינדונגען מיט בענקס און אראנזשירען פאר אייך די מארטגעדזשעס אומזאנסט.

דיעדס, טייטעלס, און די סוירטש צו ריעל עסטייט טראנסעקשאן, מאכען מיר פריי צו די וואס קויפען פראפערטי דורך אונזער אפיס.

ליסטעט אייער הויז מיט אונז, איהר וועט בעקומען אייער געלד אהן טראבעל. מיר גיבען אויך מערידזש ליסענס, און סיטיזען פייפערס, שרייבען אונטער אפידייוויטס, און פערפערטיגען אלע אנדערע געזעצליכע פאפירען.

נעהמט א דזשיטני, זאל אייך קאסטען א ניקעל פאהרען, ס׳וועט אייך אריינברייננגען א סך געלד.

אפיס 676 בארטאן איסט. אפען יעדען טאג פון 9 ביז 9.
טעלעפאן גאר. 127.
הויז 65 איסט עוו. טעלעפאן 5589.

James L. SHEKTER
Justice of the Peace
Issuer of Marriage Licenes

נ. ב. מיר זענען די איינציגע פערטרעטער פון אלע אידישע ציטונגען. אויב איהר ווילט האבען צוגעשיקט דעם ,,זשורנאל״, אדער אן אנדער ציטונג אין הויז, טעלעפאנירט און מיר טוען דאס איבעריגע.

דר. סיגעל און
דר. פאומאן
אונזער נייער אפיס איז אין דער
ראיעל בענק
בילדינג
קארנער דאנדעס און
טשעסנאט סטריט
מיר מאכען ,,ברידזש ווארק״ און אלערליי אנדערע דענטאל ארבייטען. מיר גיבען אונזערע פאציענטען די בעסטע איפמערקזאמקייט.

א שעהנע הויז

ווילט איהר האבען אייערע רומס זאלען זיין דעקארירט און אנגענעהם צו וואוינען אין הויז, דאן ווענדעט זיך צו אטים ברידער 531 דאנדעס וועסט, וועלכע זיינען די איינציגע לייטע אין דעם פאך. צופריעדענהייט גאראנטיהט. טעלעפאנירט קאלעדוש 9179. אויך פערקויפען מיר פיינט און פייפער.
7531—9—29.

דר. מ. פיוזניק
דענטיסט
שמערצלאזע עקסטרעקשאן פון ציינער
קאר. קווין און ספעדינע עוו. רום 2
טעלעפאן ארעלייד 4067

אפיס טעלעפאן מיין 5040
און מיין 5041
הויז טעלעפאן קאלעדוש 7009
י. וו. בראדי ב. א.
פון
האליס, ווילסאן און בראדי.
באריסטערס, סאליסיטארס, נאטאריום א. א. וו.
געלט צו לייהען
506—8 טעמפעל בילדינג, טאראנטא.
קארנער ריטשמאנד און בעי.

דר. א. ס. פאומאן
ספעציאליסט אין ברידזשארבייט
ציהן ארויסנעהמען אהן שמערצען
אפען ביז 8 אוונט
305 דאנדעס וועסט קארנער מיקאל
איבער דער דאמיניאן באנק
טעלעפאן קאלעדוש 7732

דר. ד. א. סיגעל
דענטיסט
קארנער דאנדעס סטריט און ספעדיינא עוו. אפיס טעלעפאן קאלידוש 6073 הויז טעלעפאן קאלעדוש 6937

דר. ס. פערלמאן
דענטיסט
341 באטהורסט סטריט.
טעלעפאן קאלעדוש 5720
גיט אכטונג אויף דער גרויסער עלעקטרישער שילד
ברידזש ארבייט צו מעסיגע פרייזען.
אפען אין אוונט.

דאקטאר
יוליוס לעווין
דענטיסט
אפיס: 382 קווין וועסט קארנער ספעדיינע עוו.
וועגען אפאינטמענטס טעלעפאנירט קאלעדוש 766

קאהען און קאהען
באריסטערס און נאטארי פאבליק א. א. וו.
סאן לייף בילדינג
60 וויקטאריא סטריט.
מעין 2684.
אברהם קאהען נארט 267
זעמיועלס קאהען דזשאנקשאן 1545.

וועגען ראיעלטע און בעסטע אייכקניפטען פאר אינשורענס ווענדעט זיך צו
פ. ליוואי
ספעשעל לייף אינשורענס
אגענט
P. LEVI
Insurance Agent
214 Beverly St. Tel. Coll. 8101

פעסטאר און שולמאן
באריסטערס סאליסיטערס א. א. וו.
לאו אפיס
303 לאמסדען בילדינג
6 עדעלייד סטריט איסט, טאראנטא.
טעלעפאן מיין 4359.

צו פערענטען

צו פאררענטען א פלעט פון 3 אדער 4 רומס מיט אלע קאנוויניענס סינק אין קיטשען נאכפרעגען 109 בראנזוויק עוו.

צו פארענטען 2 סטייבעלס אין 106 ראבערט סטריט. מר. סטיצקי
8075 9—8

צו פארענטען 2 רומס מיט אלע קאנוויניענס 450 ריטשמאנד וועסט, עדלייד 3989
8077—9—8

א קאפעל אהן קינדער פארלאנגען א פוירנישד רום, דאנסטערז אין א שעהנעם געגענד ביי א קליינע פאמיליע אדער א שעהנע 6 רומיגע הויז אן אויסגעפיקסטע נאכפרעגען 454 דאנדעס וועסט. טעל. קאל. 8961
8084—9—9

צו פארענטען א גאראדזש פאר א אויטאמאבילס 211 בעלוואודס עוו.
8086—9—9

זעהר א פיינע אפ־טו־דייט פוירנישד פראנט רום צו פארענטען אפסטערס אדער דאנסטערס מיט אלע באקוועמליכקייטען אין 110 באלדווין סט.
8090—9—8

ביזנעס שאנסעז

טעלעפאנירט אדעלייד 153.
פאר מעסענדזשער.
אלע סארטען שערען געשארפט און געשליפען פון 10 סענט און העכער.
אלע סארטען רייזער בליידס געשארפט
אויך די געוועהנליכע רייזערס געשארפט און געשליפען און אריינגעשטעלט נייע הענטלאך צו רייזערס.
מיר קומען נאך דער ארבייט.
די אלערט, שארפער, רעג
180 באטהורסט סט. טאראנטא. אנט.

אידך פייפער און פיינט מיט די בעסטע פיינט און שענסטע פייפער צו די ביליגסטע פרייזען און גאראנטיר צופרידענהייט ווי אויך פערקויף ביליג בלאר פיינט און פייפער בלור סטריט 856 טעלעפאן קאלעדוש 9461.
7808—9—19

בעקאנטמאכונג
דער אלט בעקאנטער פייפער הענגער און פיינטער מאכט יעצט די בעסטע ארבייט צו די ביליגסטע פרייזען.
ב. שאפירא 68 מיידזשאר סט.
קאלעדוש 2229.
1906—9—31

דעכער פיקסען.
אלערליי דעכער פיקסען אדער מאכען נייע. סלייט, שינדעל, גראוועל, און פייפער מיט בעסטע גאראנטיע פון דער זיכערער קאמפאניע, ס. א. מאנהיים 130 יוראן סטריט, פאן קאלעדוש 3859.
7917—9—23)

פלאמבינג און היטינג קאמפארט קא. מיר מאכען אלע ארבייטען ביליג צו פרידענהייט גאראנטירט, 493 קווין וועסט טעלעפאן עדלייד 5277
7752—9—15

פייער אינשורענס
פאר הויז פארניטשור. די סאן ריעלטי קאמפאניע, 125 שערבארן סט. 2 טירען סאוט פון קווין אפען אין אוונט
8028—9—11

מיר פיקסען אלערליי דעכער און מאכען נייע מיט א גאראנטיע צו די ביליגסטע פרייזען. 249 יוקליד עוועניו. קאלעדוש 7295, אויך קארפענטינג ארבייט ווערט געמאכט מיט די בעסטע צופרידענהייט.
8076—10—4.

טעלעפאן אדעלייד 5615.
דר. א. סלאוז
דענטיסט
מיט
דר. מ. קייטס
218½ קווין וועסט.
(קאר. מיקאל סטריט)

דר. ב. שאפער
דענטיסט
ספעציאליסט אין
קראון און ברידזש ארבייט
346 קאלעדוש סטריט

מיידלאך:
באפרייט אייער געזיכט פון זומער שפרענקלען און פימפעלס דורך נוצען
KREM-METAM FROZA
דאס אמת׳ע ווערט בלויז פארקויפט
פון
Claude J Halloran
דראגיסט
202 Dundas W. Cor. Centre Av.
TORONTO
פרייז 25 סענט
היט זיך פון פאלשע נאכגעמאכטע.

ביזנעס קויפען און צו פערקויפען

צו פארקויפען א סעקאנד הענד קלאדינג סטאר מיט גוטען סטאק גאראנטירט א שעהנעם לעבען צו מאכען. נאכפרעגען 461 דאנדעס וועסט.
8024—9—9

איבערצוגעבען א הויז מיט פוירנישור אדער צו רענטען, אורזאכע פאר לאזט די שטאדט. רענט 155 דאלאר א מאנאט 5 רומס 60½ נעלסאן סטריט
8008—9—8

צו פערקויפען א מילך ראד מאכט פון 35 ביז 40 דאלאר א וואך. אורזאכע אייגענטימער פאהרט אהיים. 26 ליפינקאט סטריט. ווענדען זיך נאך 2 אין אוונט.

צו פארקויפען אדער צו פארענטען, אדער א פארטנער פערלאנגט אין א בייקינג ביזנעס פון ווייסע און רויי ברויט. איך באק (2000) צוויי טויזענד ברויט א טאג און ליין א גוטע פרייז. ווענדען זיך:
K. Kolaczynski
46 Page St. St. Catherines, Ont.
7941—9—10)

א דרייגודס און דזשענטס פורנישינג סטאר מוז שנעל פערקויפט ווערען. א שעהנער סטאק, אגריוסעראבעל ווינדע סטאר, ביליג רענט, קווין וועסט, א גליקליך לעבען צו מאכען און געלט צו סייפען אורזאכע מוז פארלאזען קאנאדא. זשורנאל באקס 923
8052—9—17

צו פארקויפען א סטאר מיט א וואוינונג מיט אלע קאנוויניענס 319 שומעק סטריט. גרויסער בארגיין, נאכפרעגען 107 דעניסאן עוו.
7905—10—7

צו פארקויפען פארשיעדענע ווארען פון ליידיעס זאקען, מענער גלאווס, אין 106 ראבערט סטריט.

ווילט איר האבען א גוטען אפער פאר אייער הויז, סטאר און אנדערע ביזנעס פרעגט זיך נאך ד. דייווידסאן 408 רויעל בענק בילדינג קאר. קינג און יאנג עדלייד 3362
7806

צו אפערקויפען א גוטען קיטשען סטאוו מיט איין מענטיל פיס אויך איין רייידינג דעסק נאכפרעגען 102 אקספארד סט.

צו פארקויפען איין שאפ מיט מאשינען גוט פאר אן מאנופעקטשורינג, מוז שנעל פארקויפט ווערען זשורנאל באקס 765
8095—9—9

א קארנער סטאר אין 124 דעניסאן עוו. איבערצוגעבען מיט א 4 יאהר ליסט א גוטער טשאנז פאר א טיילארינג אדער פיש און טשיקען ביזנעס אדער א בוטשער און פרוכט סטאר, פיקטשורס מוזען איבערגענעהמען נאכפרעגען 2902 קווין וועסט.
8081—9—9

איך זוך איבערצונעהמען אייז דריי־גודס אדער דזשענטס פארנישינג אין איין גוטען געגענט ווער עס וויל איבער געבען זאל זיך ווענדען אין זשורנאל באקס 666

איזידאר
פיינבערג
(לאיער)
קאמישאנער און דיעדס.
געלד צו לייען.
171 יאנג סטריט
רום 35 אימפעריאל באנק.
טעל. מיין 3406
וואוינונג טעלעפ. היל. 2296

חתן כלה
זאלען דאס נעהמען איז אכט!
מעררידזש
לייסענס
קאן מען קריגען
אין אפיס פון
אידישען
זשורנאל
נאטיס! נאטיס!
די יעניגע וואס וועלען דא נעהמען זייערע מעררידזש לייסענס וועלען קריגען געדרוקט א שעהנעם בעריכט פון זייער חתונה פריי.
בענוצט זיך מיט
דיעזע געלעגענהייט!
אפיס פון דעם זשורנאל
251-253 קווין וו.

ארבייטער פערלאנגט

פארלאנגט א באי פאר לייכטע ארבייט. נאכפרעגען אין זשורנאל אפיס א גאנצען טאג.

פארלאנגט עקספיריענסד פינישערס און באטען נייערס פאר ליידיס סקוירטס נאכפרעגען וואלדמאן 34 סט. פעטריק סטריט
8061—9—8

א בוס קיפער פערלאנגט מוז זיין עקספיריענסד גוראפסקי 113 קווין וועסט

אפרייטארס פערלאנגט צו ליידיס דרעסעס, בייקער סקוירט קאמפאניע 333 אדעלייד סטריט וועסט
8057—9—8

פארלאנגט צו רענטען אדער צו קויפען א הויז פון 6 אדער 7 רומס מיט קאנוויניענס צווישען מיקאל און באטהורסט סטריט שרייבען צו זשורנאל באקס 525
8085—9—25

פערלאנגט מעסענדזשערס גוטע פיי. ווענדען זיך סי. פי. ר. טעלעגראף קאמפ. קינג און יאנג סטריט.
8037 9 16

וויכטיגע נייעס

סיימאן דער טאראנטאר מוכר ספרים איז שוין דא.

וועלכע שוהל, חברה תלמוד תורה אדער סתם אידען וואס דארפען ספרי תורות, פרוכת׳ן, מענטעלאך כלי קודש ספרים פערשיעדענע טליתים וואלענע און סילקענע תפילין ומזוזות כשר׳ע שופרות אתרוגים לייכטער מעשענע און סילווער פלייט. שנה טובה קארדס זאל קומען אדער שרייבען צו סיימאן 74 עליזאבעט סטריט, טאראנטא, אלעס וואס געפינט זיך נאר אין די סטייטס וועט מען דא באקומען מי טרי בילגסטע און בעסטע באהאנדלונג.

מי טאכטונג
סיימאן, 74 עליזאבעט סטריט און 53 דאנדעס סטריט
6827 9 23

בלויז הזן וולאדאווסקי

יז אנשטענדיג, ריין און פארזויכטיג

אלס מוהל

אלע עלטערען פון קינדער זאלען דאס נעהמען אין אנבעטראכט ווייל דאס איז אין זייער אייגענעם בענעפיט. קאטרי־לייט קענען מיר אויך רופען אויף זייערע שמחות.

וואהנונג 62 בראנזוויק עוועניו און טעלעפאן קאלעדוש 1076.

מצבות
די שעהנסטע
פון מארבעל און גראניט
ווערט געמאכט ביי
קעמינס און סאן
אויך אלע סארטען סיינס
צו מעסיגע פרייזען
120 טעראלי סטריט.
טעלעפאן אדעלייד 5957.

פאטראניזירט די איינציגע אידישע ווינדא קלינינג קאמפאניע —

NEW YORK WINDOW CLEANING CO.
NY WINDOW CLEANING CO.

מיר אטענדען צו אלערהאנד הויז, פעקטארי, אפיסעס און סטאר קלינינג, בעסטע ארבייט צו די ביליגסטע פרייזען. מיר מאכען קאנטראקטען מאנאטליך און יעהרליך. 10 טעראלי סטריט. טעלעפאן עדלייד 3087

וואוינען און יום־טובים טעלעפאנירט קאל. 5619

NEW YORK WINDOW CLEANING COMPANY, 10 TERAULEY ST

גרוסען פון ווארשא און אומגעגענד

אסתר ראזען אין סאמפאלנא פאוויאט קאלא בעט דעם גענויען אדרעס פון איהר זוהן סיני ראזען אין ניויארק און טיילט־מיט, אז דער פאטער איצעק שמחה און דער ברודער לייזער זענען געשטארבען.

איך בעט מיין ברודער פסח סטרינגער קאנאדע ער זאל מיר שיקען בריעף און שטיצע. איך זאל ער מיר שרייבען וואו ס'געפינט זיך מיין שוועסטער, איך בין געזונד ריבקה זילבערמאן פראגא, טארגאווא 4 וו. 16

גרוסען פון גראדנא. דוד עפראן איך און די מוטער זענען געזונד, דער פאטער איז פאר פסח געשטארבען. שיק גלייך שטיצע שוועסטער און מוטער בתיה עפראן, גראדנא.

איך גריס מיין שוועסטער פייגע ראזענטאל ניויארק צביה פיינזאן פיאסעטשנא הויז פ. סטאיא.

איך זוך מיין מאן איטשע שיינקרייער ניויארק איך בין אין א קריטישע לאגע און בעט שטיצע. חנה שיינקרייער קאמענעץ ליט. קרייז בריסק.

מיר גריסען ה' חיים דובער ניויארק, און בעטען שטיצע. זיין זוהן און אברהם ברוך וועטער, - וויסאקא מאזאוויעצק.

ניויארק, ברוקלין שלמה און מענדיל סאמאראק ווערען געזוכט דורך זייער מוטער שרה רבקה. מיר זענען געזונד און וואוינען אין יאבלאנע. מיר בעטען בריף און שטיצע.

פריץ גאלדמאן אויס איוואניסק, אין אמעריקא ווערט געזוכט פון זיין טאכטער פעסע גאלדמאן און ער ווערט געבעטען צו שרייבען בריעף און שיקען שטיצע לויטן אדרעס ווארשא צעגלאנא 9. וו. באלוט

יהודית שפרינגער מיט קינדער אין סאסנאוויץ, גריסען דעם מאן און פאטער הערמאן שפרינגער מ. ראזענבערג סאסנאוויעץ

איך גריס מיין פאטער אין אמעריקא מ. שיפער ברוקלין מיר זענען געזונד, נאר געפינען זיך אין א שלעכטער לאגע, ווייל דער פאטער איז געשטארבען, מיר בעטען שטיצע ז. פערהענדלער.

משה און רחל שלאמקע אויס פראשקא, אויך שוועסטערן און שוואגערס גריסען אונזער זוהן און ברודער ה. סאול ניו יארק מיר זענען געזונד און בעטען ווי אמשנעלסטען בריעף.

די פאמיליע בילסקער אויס דאברזשין וויסלא גריסען זייער זוהן אהרן דוד און בעטען צו שרייבען, די באבע רויזע גריסט רייזעל גאלדבערג און נפתלי לעווי מיר בעטען זיי אויפזוכען אויף דעם אדרעס דוד בלום. באלטימאר.

משה קורץ, רזשעשאוו גאליצען גריסט זיין שוואגער שלמה ווערנער און אלטער רובין אין ניויארק מיר זענען געזונד און בעטען לעבענס צייכען.

הירש און יוסף וואגנער באפלא אלע זענען געזונד, שוין 5 יאהר נישט געהאט קיין בריעף. מיר בעטען באלד אנטווארט אלטער וועגראדלאווסקע מיעבאוו

מ. ד. פערעלמאן ברוקלין ווערט געזוכט דורך מוטער פון ווארשא און קינדער פון קוראוו

דוד זאב כאנאווסקי גראיעווא לאמזגוב. גריסט זיין זוהן מ. ראזענבלום, סטאנדפארד און בעט צו שיקען וועגען זיך ידיעות.

מיר גריסען הערצליך אונזערע זיהן פריץ און זעליג פפעפער מיט זיין פאמיליע עלטערן, שוועסטער און ברודער פפעפער דראבין.

רבקה האכבוים אסטראוויעץ זאטילנא נאס 15 גריסט איהר מאן, איז געזונד און פאדערט דורכאוים באלדיגע שטיצע פון איהם.

מאנטשע סקראצקאווסקי עט פרוי באשע לאמזשא, רזאנדאווע 21, זוכען זייער טאכטער און בעטען באלדיגע נאכריכט און שטיצע.

יעקב פייוויל ציעבאנאוויץ עט פרוי חנה לאמזשע זוכען זייער טאכטער ציפע שטראם ניויארק און בעטען באלדיגע נאכריכט פון זיך און פאמיליע.

יעקב דיסטעל 65 גאווערניר סטר. ניו יארק ווערט בעגריסט פון פאטער מאיר יחיאל דיסטעל און שוועסטער פריידיל לאה קערשבערג, ווארשא. פאוויא 62|13 ביטע א בריעף.

ס. ווארטמאן און יעקב טשאבאק ניויארק ווערט נעגריסט פון די עלטערן, מיר נויטיגען זיך אין הילף. די נויט איז גרויס משה טשאבאן ווארשא, שליזקא 33.

גרוסען פון לאדז און אומגעג.

ס. פיטקעוויטש. דעטראיט 606 קעמעראן עוו. דער פאטער מאיר ליב פיטקעוויטש און מוטער שרה רבקה גריסען דיך עט פרוי און בעטען אום שטיצע.

ראזא דוד קאפלאן ניויארק מיר גריסען אונזער זוהן דוד, שוויגער טאכטער ריזשא קאפלאן און קינדער, מיר בעטען געלד טעלעגראפישע נאכריכט שטיצע. עלטערן און געשוויסטער. קאפלאן, לאדז פאלנאצנא 14

איך זוך מיין ברודער י. קאשצעלניצקי טאלידא איך שיק אייך מיין הערצליכסטען גרוס און בעט איהם צו שרייבען חנה ראזענבערג, לאדז, בענעדיקטא 28.

אונזער איידעם ל. ווידענמאן פילאדעלפיא ווערט געבעטען צו שרייבען און צו שיקען הילף. פיינא מארקאוויטש. לאדז, ווידזעווסקא 31

מיר גריסען אונזער ברודער יוסף ניימאן און יעצט זאל ער זיך געפינען אין שיקאגא ער ווערט געבעטען צו שרייבען און צו שיקען אונטערשטיצונג עלי' ניער זשעווידוש, לאדז קאנסטאנטינער 56

מיר גריסען אונזער ברודער ישראל משה פעפערמאן און קינדער אין אמעריקא מיר זענען געזונד, בעטען צו שיקען געלד און בריעף פאר דער פרוי הענע פעפערמאן נאך לאדז, צו יצחק פעפערמאן, אגראדאווא 3

י. ל. גרינשטיין באסטאן די פאמיליע גרינשטיין און פאמיליע ראזענבערג לאזען גריסען זייערע קינדער און איניקלעך און ערווארטען מיט אונגעדולד באלדיגע אנטווארט. מענדעל גרינשטיין לאדז פאלודנאווא 32

מיין פאטער ח. וויינטרויב, ניויארק שיק איך א הערצליכען גרוס און בעט צו שיקען שטיצע.

נייטען ברייטשטיין פעטערסאן איך גריס הערצליך מיין פאטער און בעט איהם, אז ער זאל מיר ווי אמשנעלסטען שיקען א טעלעגראפישע מיטיילונג און א שיפסקארטע שרה רבקה קאמאראווסקי זדונסקא וואלא, קאסטשעלנא גאס

מ. מ. בארענשטיין, פעטערסאן איך גריס מיין ליעבע שוועסטער איך בעפינדע מיך אין א זעהר קריטישע לאגע איך בעט אום הילפע אסתר דימאנטשטיין לאדז. פאדהזשעצנא 16

ניוירק מארים ס. הידלאווסקי איך און דיינע קינדער בעפינדען זיך גאט זיי דאנק געזונד וויר בעטען אום באלדיגע שטיצע אלעקסאנדעראוו. שידלאווסקי ווארשאווסקי גאס 336

מיין זוהן ישיעה גראסבערג אין אמעריקא ניויארק גריס איך הערצליך מיר זענען געזונד און בעטען אונטערשטיצונג רייזעל קערשבוים, לאדז, אלעקסאנדראווסקא 28.

מיינע זיהן סעם באזשינסקי הענעך באזשינסקי ניויארק גריס איך הערצליך און בעט תיכף צו שרייבען א ענטפער חנה באזשינסקי, לאדז, נאווא אלעקסאנדריםקא 6

העלענא אשפיז שיקאגא דזש. דעליווערי א הערצליכען גרוס פון מיין טאכטער און זוהן מיר זענען אלע געזונד, אייער קארטעל האבען ערהאלטען אברהם אשפיז לאדז וואלבארקא 18

ח. אפעלבוים. טאלידא דיין אנקעל גריסט דיר און בעט אנטווארט, גענויע אדרעסע: אירע גרינוואלד לאדז, ברזשעזשינער 7.

אברהם פרידמאן, סאן פראנציסקא מיר שיקען אונזער ליעבען זוהן אברהם פרידמאן א הערצליכען גרוס און מיר בעטען אונטערשטיצונג. הירש פרידמאן לאדז. ווסחאדני 7

מיין ברודער י. יאקובי פארטלאנד ווערט געבעטען צו שיקען שטיצע. פייגא מארקאוויץ, לאדז, ווידזעווסקא 31.

ל. גרין פראווידענס ווערען געבעטען צו שיקען שטיצע. הדס גרינשטיין, לאדז נאוואמיעסקא 4.

בענדזשאמין שניפער, ניזיארק, דיינע שוועסטערען בעטען הילף. קאראלא פרידה לאדז. פיעטראקאווסקא 38 וו. 34

א. דייווים און קאמפ. ניויארק מיר בעאונרוהיגען זיך צוליב דעם וואס מיר האבען זייט א לענגערע צייט נישט קיין נאכריכט פון ברודער, זוהן, שוועגערין, מיר זענען אלע געזונד און גריסען אלע הערצליך מיר ערווארטען גוטע באלדיגע נאכריכט י. ספאיקאיגע לאדז פרעטיקאווסקא 16

איך גריס מיין ברודער ס. סענדעראוויטש בראנקס און בעט גלייך אנטווארט חיים קלמן סענדעראוויטש, פרוי און קינדער לאדז, אלטער מארק 15

אברהם משה האמער שיקאגא איך גריס מיין ליעבען פאטער איך דארף הילף! ביטע באלד אנטווארט אויף אדרעס י. ב. האמער לאדז שקאלנא 4

שיקאגא לייביל מאריסאן מיר מעלדען דיר, אז מיר זענען ב"ה געזונד און מיר בעטען טעלעגראפיש א ענטפער, א גרוס פאר די פאמיליע ניעשעוויסקי, די פאמיליע פון סקידל זענען אויך ב"ה געזונד ח. אשאוויצקי לאדז, אלגינסקא 11

איך גריס מיין ברודער שאול בריינס ניויארק איך בעט מיר צו שיקען בריף. כ'נויטיג זיך אין געלד. מיר גריסען דיר, דיין פרוי און קינדער. שרה'לע בירנצווייג לאדז נאווא זארזשעוסקא 13|15.

איך גריס מיין טאכטער מיט איהר מאן אברהם, איך אייער זוהן יחיאל גריס מיינע עלטערן זעהר הערצליך, דינה בעט שיפסקארטען און מיר בעפינדען זיך אלע רעכט וואהל געזונד. פון מיר דינה מיכאלאוויטש, לאדז אלעקסאנדראווסקא 22.

מר. גאלד 105 מארקס פל. ניויארק מיר נויטיגען זיך אין שטיצע. עס גריסט דיך דיין שוועסטער. חיה לעווקאוויטש.

משה נודעל וואשינגטאן. איך גריס מיין איידעם און טאכטער איך נויטיג זיך אין שטיצע. די מוטער לעבטשוין נישט. לייבוש ווארשאווסקי. לאדז, זשעלגא 47.

איך גריס הערצליך מיין ליעבען ברודער ראטשעסטער און בעט זעהר אום שטיצע, דיין שוועסטער רבקה ליטווין לאדז נאווא ציעגלאנא 29

ה. גאלדשטיין ברוקלין איך גריס מיין מאן און בעט אונטערשטיצונג ה. יאכימאוויטש טורעק

מיינע ברידער: אברהם יוסף און אלי' מאיר אפפעל א. י. עפעל און זאהן ניו יארק אויך מיינע שוועסטער שרה גריס איך הערצליך און בעט זיי מיר שנעל ווי מעגליך צו שרייבען וואס זיי מאכען. געהערעס נאכען ענטפער פעמועל. ל. אפעל לאדז זאוואדזקא 23

י. פישער פילאדעלפיא די פאמיליע מאלצער פון לאדז, בענעדיקטא 48 גריסט אייך און די גאנצע פאמיליע, שרייבט ווי עס געהט אייך.

ס. הורוויץ גאריסטאן די פאמיליע מאלצער, בענעדיקטא 43 גריסט אייך און די גאנצע פאמיליע, שרייבט ווי געהט עס אייך.

י. ראזענצווייג פעטערסאן איך גריס אייך הערצליך און בעט באלדיגע אנטווארט ר. ראזענצווייג, נאוואמיעסקא 6

מיין ברודער אברהם קאהן אין דאנדעס קאנאדע גריסען זיין פאטער, מוטער און געשוויסטער, בריעף ערהאלטען, געלד נאך נישט. ביי דער פאמיליע איז אלעס אין ארדנונג. שמואל ניסל און ברודער יעקב קוטאס.

מרס. עני ראזענספייער ברוקלין איך גריס אייך אלע און מיין זוהן הערש מענדיל לעווין, כ'נויטיג זיך אין שטיצע. מאיר יחיאל לעווין, לאדז, נאוואמיעסקא 21 ביי פרענקעל.

סעם שולץ באפלא גאך אייער פערלאנג טייל איך מיט: איך און די קינדער זענען געזונד, מיר נויטיגען זיך אין געלד שטיצע. שיקט ארויס ווי אמשנעלסטען. יעטא שולץ, לאדז, נייע ציגעל־גאס 27

אברהם יונה בולארד ניויארק איך בעט מיר צו שיקען בריעף. איך נויטיג זיך אין געלד, אונטערשטיצונג, מיר אלע זענען געזונד. העניך זאנאבענד, סטריקאוו

ניויארק חנה ראזענצווייג איך גריס דיר און בעט דיך, אז דו זאלסט מיר שרייבען וואס דו מאכסט אויב ס'איז דיר מעגליך שיק מיר שטיצע. איך בעפינדע מיך אין א שלעכטע לאגע. דיינע עלטערן דוד לייב ראזענצווייג לאדז. פאדרזעצנא 11

מאקס וואלאס בראנקס איך, מיין פרוי און קינדער זענען געזונד, מיר גריסען אייך הערצליך בעטען זאפארט אונז צו שרייבען און געלד, אונטערשטיצונג צו שיקען. לייב בית לחם, לאדז.

אן ארטאדאקסישער ציוניסטישער בולעטין

די אמעריקאנער ציוניסטישע ביורא אנצופיהרען פראפאגאנדא צווישען די ארטאדאקסישע קהילות און שוהלען איבער'ן לאנד, וואס שטעהט אונטער דער לייטונג פון בעוואוסטע אנערקענטע רבנים, האט איצט אנגעהויבען ארויסצוגעבען א מאנאטליכען בולעטין אונטער דער רעדאקציע פון דעם בעקאנטען הרב שמריהו ליב הורוויץ. דער בולעטין טראגט דעם נאמען „המודיע,‘ ‘ ווערט ארויסגעגעבען אין אידיש, ערשיינט יעדען חודש און וועט זיך בעמיהען אבצושפיגלען דאס לעבען פון דעם ארטאדאקסישען אידענטום אין אמעריקא. דער ערשטער נומער איז זעהר לעבעדיג צונויפגעשטעלט און איז פול מיט אינטערעסאנטע אינפארמאציעס. אט אזוי, צום ביישפיעל, ווערען מיר געוואהר, אז די „אגודת הקהילות באמעריקא“, דער איינציגער גרויסער פערבאנד פון ארטאדאקסישע אידען איבער'ן לאנד האט בעשלאסען צו ארבייטען האנד אין האנד מיט דער אלגעמיינער ציוניסטישער ארגאניזאציע אין אמעריקא און ארויסצוהעלפען דער ספעציעלער ביורא פאר ארטאדאקסישע אידען. די רעזאלוציע איז צוגעשיקט געווארען פון דעם פרעזידענט פון דעם שוהלען פערבאנד, מר. יוסף סמאלענסקי.

דער „המודיע“ איז אויך מודיע אז פיעלע רבנים און פארשטעהער פון שוהלען וועלען אנטייל נעהמען אין דער קומענדער ציוניסטישער קאנווענשאן וועלכע וועט זיך אנהויבען דעם 14־טען סעפטעמבער אין שיקאגא. דער „המודיע“ זאגט צו אז זיין נעקסטער נומער וועט באלייכטען פון דעם ארטאדאקסישען שטאנדפונקט אלע פראגען וועלכע וועלען פארקומען אויף דער קאנווענשאן. דער בולעטין טיילט אויך מיט אז די ביורא וועט פון צייט צו צייט פארעפענטליכען וויכטיגע ציוניסטישע דרשות אין העברעאיש און אין אידיש, און אז די רבנים וועלכע ווילען אז זייערע דרשות זאלען געדרוקט ווערען אין דעם „המודיע“ דארפען זיי צושיקען צו דעם דירעקטאר פון דער ביורא. אלע סעקרעטערע פון די ארטאדאקסישע שוהלען ווערען געבעטען מיטצוטיילען וועגען אלע נייעסען און טעטיגקייטען וואס קומען פאר אין זייער קהילה און שוהל לעבען צו דער רעדאקציע פון דעם „המודיע“. וועגען מעהר איינצעלהייטען מכח דעם ביורא און דעם „המודיע“ זיך צו ווענדען צו דעם רב ש. ל. הורוויץ, ציוניסטישע ארגאניזאציאן פון אמעריקא, 55 5־טע עוועניו, ניו יארק.

ווען איהר קויפט אן ארטיקעל דערמאנט דעם „אידישען זשורנאל“

האט איהר געהערט פון
אייערע קרובים

אויב איהר ווייסט ניט פון אייערע קרובים, אויב איהר ווייסט ניט וואו זיי געפינען זיך יעצט—שטעלט אריין א גרוס צו אייערע קרובים

מיר דרוקען יעצט פיעלע גרוסען פון היגע פערזאנען צו זייערע קרובים אויף יענער זייט ים. די אלע גרוסען ווערען איבערגעדרוקט אין די אידיש־אייראפעאישע צייטונגען אייער קרוב וועט עס דארטען לייענען און אזוי וועט איהר זיך אויסגעפינען

דער אידישער זשורנאל

דרוקט די אלע גרוסען

פריי

באנוצט זיך מיט דער געלעגענהייט

פיעלע האבען זיך שוין אויף אזא אופן אויסגעפונען ווארום זאלט איהר עס ניט טון

מיר דרוקען אייך יעדען טאג גרוסען פון אייערע קרובים פון יענער זייט ים, לעזט דיעזע גרוסען ווייל עס איז מעגליך אז מען זוכט אייך

זוכט איהר אייערע קרובים, זוכען אייך אייערע קרובים דער „אידישער זשורנאל“ וועט אייך צוזאמענברענגען

פילט אויס דעם דאזיגען קופאן

(איהר קענט עס אריינשיקען דורך פאסט אדער אליין אריינברענגען צו אונז אין אפיס

איך זוך

נאמען ....

שטאדט ....

גאס ....

מיין אדרעס איז ....

„דער אידישער זשורנאל"

THE DAILY HEBREW JOURNAL

H. Winberg, Pres. & Gen. Mgr.
The Only Daily Jewish Newspaper in the Province of Ontario
• PUBLISHED BY •
— CANADIAN JEWISH PUBLISHING CO., LTD. —
251 - 253 Queen Street West Telephone Adelaide 3967
Subscription Rates $5.00 Per Year
Single Copy — 2 Cents

Entered as Second Class Mail Matter at C.P.O. Toronto Ontario
January 22nd. 1913

עס איז דאך שוין די העכסטע צייט

עס איז אן אלטער כלל, אז אונזערע שטאדט טאטעס ווערען שטארק טעטיג אין צייט פון די וואהלען. דאס הייסט אין יאנואר פון יעדעס יאהר און אין דער צייט ווען עס פאנגט אן צו שמעקען מיט ווינטער, ווען די צייט צו די וואהלען קומט נעהענטער.

דאן פאנגען זיך אונזערע שטאדט טאטעס אן צו ווייזען אין די פארשיעדענע דיסטריקטען פון וועלכע זיי זענען ערוועהלט געווארען און וואו זיי ווילען זיין קאנדידאטען. זיי לאזען אפטער פון זיך הערען, און אויב זיי טוען גארנישט זאגען זיי לכל הפחות צו אז זיי וועלען טון, און אייניגע פון זיי וועלכע דערפיהלען אז די צייט פון דין וחשבון קומט אן איילען זיך צו, עפעס צו טון מיט וואס זיי זאלען קענען קומען צו די וועהלער און זיך באריהמען אז זיי האבען דאס און דאס אויפגעטון.

אין אנפאנג פון יאהר ווען זיי ווערען נאר ערוועהלט האלט יעדער איינער פון זיי פאר זיין חוב אריינצטראגען א פארשלאג וועגען א געוויסער זאך, וועגען א געוויסער אויסבעסערונג אין שטאדט. קיים אבער איז שוין אזא פארשלאג אריינגעטראגען געווארען, מאכט זיי שוין ניט אויס וואס דערמיט איז געווארען. יעדער איינער פיהלט אז ער האט זיין חוב געטון.

מיר ווילען שוין ניט ריידען וועגען דעם גוואלדיגען יקרות אויף לעבענס מיטעל. צו דעם זאגט די שטאדטישע רעגיערונג אז זי קען ניט העלפען דאס איז א פראבלעמע וועלכע דארף געלייזט ווערען פונ'ם גאנצען לאנד.

מיר וועלען עס צוגעבען, אבער וואס הערט זיך וועגען דעם וואס די "לענדלאהדס" האבען שוין א היבש ביסעל אריבערגעכאפט די מאס און ווייסען פון קיין גרענעץ ניט.

אין 1918 זענען די טעקסעס אויף הייזער געווען מיט א גרויסען פראצענט העכער איידער אין 1919 פונ דעסטוועגען איז דאס יאהר, רענט שטארק געשטיגען.

עס איז אמת אז בוי מאטעריאלען קאסטען פיעל טייערער דאס יאהר איידער מיט א יאהר פריהער, אבער דאס איז דאך גערעדט וועגען נייע הייזער וועלכע מען דארף ערשט בויען. וואסשע איז אבער מיט די אלטע הייזער וועלכע זענען געבויט געווארען פאר דער מלחמה און נאך פריהער, האבען זיך די ציגעל אדער די ברעטער פון די אלטע הייזער געהעכערט אין פרייז, ווארום האט אויך זיי אזוי שטארק דער פרייז געשטיגען?

דאס איז אויך ניט דערפאר וואס "ריעלעסטייט" איז אין אלגעמיין געשטיגען.

עס איז באוויזען געווארען דורך א באריכט פונ'ם "פראפערטי קאמישיאנער" אז "לענדלאהדס" האבען געהעכערט צו פופציג פראצענט אויף די רענט אהן וועלכער עס איז געניגענדער אורזאכע. און וואס טוט אונזער שטאדטישע רעגיערונג צו דעם?

קען זי אין דעם אויך גאר נישט העלפען, קען זי ניט מאכען א סוף צו די הויט שינדענדע פרייזען פון די "לענדלאהדס"?

אונזער שטאדטישע רעגיערונג קען גאנץ לייכט שאפען א געזעץ צו רעגולירען רענט, און באשטימען, וויפיעל עס דארף זיין דער פראפיט פון א "לענדלארד".

עס איז דעריבער כדי אויפמערקזאם צו מאכען אונזערע שטאדט טאטעס אז עס איז שוין די העכסטע צייט, עס איז שוין ניט וויט די צייט פון די וואהלען און עס איז שוין צייט עטוואס אנפאנגען צו טון פאר די וועלכע האבען זיי ערוועהלט.

די שרעקענדיגע העלדען

פאדערעווסקי און דמאווסקי זענען מיט א מאדנעם אימפעט געקומען צולויפען צום פריעדענס קאנפערענץ אין פאריז און האבען געמאכט א גוואלד אז, אויב די עלליים וועלען אויך שנעל ניט שיקען קיין ארמיי געגען די דייטשען איז פוילען פארלוירען, ווייל די דייטשען האבען קאנצענטרירט זייערע בעסטע סאלדאטען אין שלעזיען און שלאגען די פאליאקען.

דערמיט האבען די דאזיגע צוויי גרויסע העלדען איבערצייגט דער וועלט אז די פוילישע ארמייען זענען נאר גרויסע העלדען איבער שוצלאזע אידען זקנים קינדער און פרויען וועלכע זיי קענען ארויפנעהמען אויף זייערע באיאנעטען צורייסען אין שטיקער, הייננגען, ברענען און בראטען, קומט עס אבער צו אן ארמיי דארטען וואו זיי באקומען א ווידערשטאנד, דארטען ווערען זיי אוים העלדען און שרייען קאראול, קומט העלפט ראטעוועט.

האבען אונזערע גרויסע העלדען פאדערעווסקי, און דמאווסקי אויך געבעטען הילף ווען זיי זענען אריין אין ווילנע, פינסק און מינסק? ווארום האבען זיי זיך דאן ניט גענויטיגט אין הילף? איז עס ניט דערפאר וואס דארטען זענען ניט מעהר ווי שוצלאזע אידען געווען?

פוילען וויל שנעלע הילף האט פאדערעווסקי ערקלעהרט פאר'ן פריעדענס קאנפערענץ, ווען ניט ווערט זי דערשטיקט.

ווארום זשע זעהט ניט פאדערעווסקי אז צוויי מיליאן אידען ווערען אין פוילען דערשטיקט, און ניט מיט אמאהל נאר ווערען געמאטערט מיט די שרעקליכסטע יסורים.

קען יעצט אויך דער פריעדענס קאנפערענץ ניט זעהען אז די פאגראמען אויף אידען אין פוילען זאלען אויפהערען?

ווארום די „יונייטעד סטייטס איז יעצט אזוי פארהאסט ביי די פעלקער פון אייראפא?

אין דעם „ליטערער ניוס" איז אפגעדרוקט א זעהר אינטערעסאנטער און אויספיהרליכער איבערבליק וועגען דער נאציאנען ליגע און וועגען די בעציהונגען פון די אייראפעאישע פעלקער צו די יונייטעד סטייטס.

דער ארטיקעל איז געשריבען פון דעם בעריהמטען זשורנאליסט און מלחמה עקספערט פראנק סיימאנדס און מיר וועלען דא ברענגען אייניגע וויכטיגע אויסציגע פון זיין זעהר אינטערעסאנטען איבערבליק וועגען דיזער פראגע.

די אמעריקאנער רעגיערונג צוזאמען מיט דעם פרעזידענט פון די יונייטעד סטייטס זיינען געפאהרען קיין אייראפא צו פרעדיגען דארטען אן אידעע וועלכע זיי האבען באזירט אויף דער אויסטיילונג פון די אלגעמיינע וועלט בעדינגונגען. דיזע אידעע, די פונדאמענטאלע אידעע פון פרעזידענט ווילסאן אויף וועלכער ער האט זיך געשטיצט מיט אלע זיינע האנדלונגען האט געמוזט פון זיך זעלבסט ברענגען צו כאאס און פלאנטערים אזוי שנעל ווי עס האט זיך נור ארויסגעצייגט אז די אויסטיילונג פון די וועלט בעדינגונגען איז ניט געווען קיין ריכטיגע אויסטיילונג.

מיר קענען זאגען, דאס דיזע אידעע וועלכע איז בעקאנט אלס די אידעע פון א נאציאנען ליגע, איז געבויט געווארען אויף דער בעהויפטונג אז די גאנצע וועלט, אלס א רעזולטאט פון די שרעקליכע ערפאהרונגען פון די 4 יאהר מלחמה, שטרעבט צו א נייער איינארדנונג פון די וועלט בעציהונגען וועלכע וועלען אוממעגליך מאכען די ווידערהאלונג פון אזא קאטאסטראפע אז די פעלקער וועלכע קאנטראלירען זייערע רעגיערונגען זיינען בערייט צו מאכען אירגענד וועלכע הנחות צו זייערע שכנה'שע פעלקער צו זייערע קאנקורענטען און זיי וועלען אויפנעהמען יעדען קאמפראמיס וועלכער איז נור באזירט אויף גערעכטיגקייט און וואס וועט דאהרום העלפען אפצושאפען די אורזאכען וואס רופען ארויס מלחמה.

ווען אבער עס זאל זיך האבען ארויסגעצייגט אז דיזער פאקט איז גאר קיין פאקט ניט, דאן, פארשטעהט זיך, מוז קלאהר ווערען אז די אידעע פון א נאציאנען ליגע בלייבט ניט מעהר ווי א שעהנער חלום, ווייל אויב פראנקרייך, ענגלאנד, איטאליען און אויך דייטשלאנד זיינען ניט גרייט געווען צו מאכען אירגענד וועלכע אויפאפפערונגען, דאן בלייבט אלעס ווי געווען, די זעלבע קאנקורענץ ווערט ווייטער פארטגעזעצט און דער נאבעלער געדאנק וועגען א וועלט פריעדען ווערט ניט מעהר ווי אן אילוזיאן.

אבער וועלכע הנחות זיינען דאס נויטיג געווען? אט אין דיזער פראגע געפינט זיך דער שליסעל צו דער גאנצער סיטואציאן. צום ביישפיעל מיר אין די יונייטעד סטייטס האבען שוין אן אלטען שטרייט מיט מעקסיקא און א גאר נייעם סכסוך מיט קאלאמביא. אין יעדען פון דיזע פעלע האבען מיר, אויסנוצענדיג אונזער מאכט צוגענומען טעריטאריע אויף וועלכער מיר האבען געהאט א קליינע מאראלישע רעכט. וואלטען מיר בעדארפט אלס א רעזולטאט דערפון זיין גרייט אפצוגעבען דרום קאליפארניע און ניו מעקסיקא צוריק צו מעקסיקא און פאנאמא צו קאלאמביא אין פאל ענגלאנד, פראנקרייך, איטאליען און יאפאן וואלטען בעשלאסען אז עס איז ניט פארהאן קיין אנדער מיטעל דורך וועלכען מען קען אפשאפען די אונצופריעדענהייט פון מעקסיקא און קאלאמביא? דאס איז דאך אין עיקר געווען דער טעזיס וואס מיר האבען פראקלאמירט אין אייראפא.

מיר האבען דורך אונזער פרעזידענט, פערלאנגט פון דייטשלאנד, אז זי זאל צוריק אוועקגעבען געוויסע טעריטאריעס צו פראנקרייך, פוילען און דענמארק, טעריטאריעס פון וועלכע אייניגע האבען זיך שוין געפונען אין דייטשע אדער אין פרייסישע הענד פאר פיעלע יאהרען נאך בעפאר דער אמעריקאנער רעוואלוציאן. מיר האבען פערלאנגט פון אונגארן אז זי זאל אוועקגעבען געוויסע שטיקער לאנד וועלכע האבען בעלאנגט צו איהר שוין איבער טויזענד יאהר. מיר האבען פערלאנגט פון איטאליען זי זאל אוועקגעבען א שטאדט און א האפען וועלכע זיינען דעקארירט מיט די שעהנסטע און וואונדערבארסטע מאנומענטען פון רוים און מיט דער פראכטפאלסטער ווענישער ארכיטעקטור, און וואו אין געוויסע פעלע, ווי צום ביישפיעל פיומא, איז די בעפעלקערונג אן איטאליענישע און פערלאנגט צו בלייבען אנגעשלאסען אן דער איטאליענישער קעניגרייך.

און נאך מעהר ווי דאס, מיר האבען געזאגט צו פראנקרייך אז זי מוז יעצט נאך אזא מלחמה וועלכע איז אויף איהר ארויפגעצוואונגען געווארען פון דייטשלאנד, און נאכדעם ווי זי איז פיער מאל אין איין יאהרהונדערט בעפאלען געווארען פון דייטשלאנד — אז זי מוז יעצט אויפגעבען איהרע איינציגע מיליטערישע בעשיצונגע וועלכע קענען זי ראטעווען פון א צוקונפטיגער געפאהר. מיר האבען אויך זיך געשטעלט געגען דעם אז פראנקרייך זאל קריגען געוויסע קוילען גרובען, וועלכע זיינען ביי איהר מיט הונדערט יאהר צוריק אוועקגערויבט געווארען און וועלכע וואלטען בלויז געווען א בעלוינונג פאר דער צושטערונג וואס מען האט געמאכט אין איהרע קוילען דיסטריקטען ארום לענס.

דאן האבען מיר אויך ניט געפאדערט צוליעב געוויסע אורזאכען, אבוואהל מיר האבען דאס געראטהען, אז ענגלאנד זאל צושטימען צו אן ענדערונג אין די בעדינגונגען פון איהר ים מאכט, וועלכע אונטער דער בלאסער פארמולא פון פרייהייט פון די ימים, וואלט אפגעשוואכט די איינציגע וואפען וואס ענגלאנד האט ניט נור אלס א מאכט, זאנדערן אויך אלס א פריי פאלק.

אויף דער פאריזער קאנפערענץ האבען אונזערע פערטרעטער זיך געשטעלט געגען די פאדערונגען פון פראנקרייך, ענגלאנד, איטאליען און יאפאן, וועהרענד זיי האבען יא צוגעשטימט צו ענדערונגען וואס מען האט ארויפגעצוואונגען אויף דייטשלאנד, עסטרייך און אונגארן, וויסענדיג אז דיזע ענדערונגען קענען ניט זיין דויערהאפט, ווייל אין יעדע פון דיזע ענדערונגען האט מען אונטערווארפען א מינאריטעט, און אין געוויסע פעלע זאגאר א מאיאריטעט אונטער א פרעמדער און פיינדליכער הערשאפט. מיר האבען אויף דעם זעלבען אופן ניט וועניגער אונרעכט בעגאנגען געגען די שטרעבונגען פון רומעניען, פון גריעכענלאנד, פון די דרום סלאווען און די פאליאקען.

איך מיין ניט צו בעהויפטען אז אין אלע אדער זאגאר אין אייניגע פון דיזע פעלע האט מען בכוין געמיינט אימיצען שלעכטס צו טאן. עס זיינען אבער געמאכט געווארען גרויסע טעות'ן און פעהלערען. אבער אלעס צוזאמענגענומען זיינען אלע אונזערע האנדלונגען ארויסגעקומען פון עהרליכען פערלאנג צו טון גערעכטיגקייט און צו געפינען א קאמפראמיסליכען גרונד וואס זאל אלעמען צופריעדענשטעלען.

עס איז אבער געוויזען אונפערמיידליך אז די זעלבע אויפאפפערונגען וואס מען האט געפאדערט פון די פערשיעדענע פעלקער זאלען ניט ארויסרופען קיין פראטעסט און ווידערשטאנד. דאס אלעס וואלט געקענט דערגרייכט ווערען ווען אלע פערשיעדענע פעלקער וואלטען בעהערשט געווען מיט דעם זעלביגען ציעל צו העלפען אין דער ווידעראויפבויאונג פון דער וועלט אויף נייע יסודות צו אפשאפען מלחמות און צו אויפאפפערען דעם נאציאנאליזם פאר דעם אינטערנאציאנאליזם.

עס האט זיך ארויסגעצייגט אז ניט נור די פעלקער וועלכע זיינען געווען אונזערע שונאים האבען ניט געוואלט צושטימען צו די ענדערונגען וועלכע מען האט אויף זיי ארויפגעצוואונגען זאנדערען אויך די לענדער, וועלכע זיינען געווען פערבונדען צוזאמען דורך דעם מלחמה זיינען אויך ניט וויליג געווען אנצונעהמען די נייע ארהאנדזשמענטס. די פראנצויזען צום ביישפיעל זיינען געווען גרייט אויפצוגעבען זייערע מיליטערישע באריערען ביי דעם רהיין, אבער מיט דער איינציגער בעדינגונג, אז אמעריקא זאל גאראנטירען צו בעשיצען זייער לאנד מיט א מיליטערישער מאכט צו יעדער צייט ווען דייטשלאנד וועט עובר זיין אויף געוויסע בעדינגונגען פון דער פריעדענס טריטי אין בעצוג צו פראנקרייך.

וואס אנבעלאנגט די ענגלענדער, זיינען זיי שטענדיג גרייט געווען מיט אלעם אין דער וועלט צו העלפען צו ווילסאנען אויסצופיהרען זיינע פרינציפען, די אמעריקאנער פרינציפען אין בעצוג צו אירגענד וועלכער נאציאן פון דער וועלט, אבער דער פרעזידענט האט שנעל אויסגעפונען אז די דיסקוסיאן איבער דער פראגע פון דער פרייהייט פון די ימים וועט אין דיזער סיטואציאן צו קיין זאך ניט ברענגען. אין דיזען פאל, אזוי ווי אין דעם פאל פון פראנקרייך איז דאס ניט געוועזען קיין פערלאנג פאר טעריטאריע קיין, אימפעריאליזם פון דעם אלטען סארט, זאנדערען אן אינסטינקט פאר זעלבסט־אויפהאלטונג, וועלכער איז ביי זיי ארויסגערופען געווארען נאך אזא מלחמה וועלכע האט זיי שיעור ביידע ניט פערניכטעט, און וועלכע האבען געזוכט א בעשיצונג געגען א מעגליכער געפאהר אין דער צוקונפט, א בעשיצונג וועלכע זיי האבען נים געקענט געפינען אין די פרינציפען פון דער נאציאנען ליגע.

דאן איז געקומען די סיטואציאן מיט איטאליען. די איטאליענער האבען ניט פערלאנגט ווי די פראנצויזען קיין מיליטערישע גאראנטיען; זיי האבען איינפאך געוואלט האבען געוויסע טעריטאריעס וועלכע זאלען זיי בעשיצען געגען דער צוקונפטיגער ענטוויקלונג פון געוויסע סלאווישע פעלקער ביי דעם אדריאטישען ים. דא איז אלזא פארגעקומען אן אבסאלוטער צוזאמענבראך צווישען די עלליים, ווען איינע פון די פערבינדעטע פעלקער אין דער מלחמה האט גאנץ אפען צוריקגעוויזען יענע פרינציפען וועלכע זיינען געווען דער הויפט יסוד פון דער אמעריקאנער פאליסי ביי דעם פריעדענס קאנפערענץ. און נאך מעהר, ווען פרעזידענט ווילסאן האט אפעלירט צו דעם איטאליענישען פאלק איבער די קעפ פון זייערע שטאאטסמענער, האט דאס פאלק געהאלטען מיט זייערע שטאאטסמענער און ניט מיט פרעזידענט ווילסאן, בעווייזענדיג אז אמוועניגסטענס איז פאראהאן איין פאלק צווישען די עלליים ביי וועלכע געוויסע זאכען זיינען פיעל מעהר ווערטה ווי אן אלגעמיינער וועלט־פריעדען.

און אזוי האט זיך באלד ארויסגעצייגט ביי דעם ערשטען שריט פון דער פריעדענס ארבייט, אז דער אריגינעלער און וויכטיגסטער בעגריף פון פרעזידענט ווילסאן אז די פעלקער פון דער וועלט זיינען בערייט צו מאכען געוויסע אויפאפפערונגען צוליעב דעם אז די וועלט זאל איבערגעבויט ווערען אויף נייע יסודות, אז דיזער בעגריף האט געהאלטען ביי צוזאמענברעכען. ניט נור איז דאס דייטשע פאלק אליין ניט וויליג געווען צו טאן גערעכטיגקייט פאר דער בעפרייאונג פון זייערע פערשקלאפטע ראסען, זאנדערען אויך אונזערע עלליים, די דריי גרויסמעכטע פון דער וועסט, און יעדע איינע פון זיי א ליבעראלע דעמאקראטיע, זיינען אויך ניט גרייט געווען צו מאכען געוויסע אויפאפפערונגען וועלכע זיי האבען בעטראכט אלס די מינימאלע בעדינגונגען פון זייער נאציאנאלער זיכערקייט. אין דעם פאל פון ענגלאנד האבען מיר זיך שוין ארויסגערעדט פון דער שוועריגקייט דאמיט וואס מיר האבען אויפגעגעבען די דיסקוסיאן וועגען דער פרייהייט פון די ימים. אין דעם פאל פון פראנקרייך האבען מיר איהר אנגעבאטען א מיליטערישע אליינס, וועלכער איז דורכאויס אין ווידערשפרוך צו די פרינציפען פון דער נאציאנען ליגע. און וואס אנבעלאנגט איטאליען האבען מיר גאר קיין לייזונג ניט געקענט געפינען און די סיטואציאן הענגט נאך ביז יעצט אין דער לופט.

דאן איז געקומען די שאנטונג פראגע מיט יאפאן. דא איז שוין ניט געווען קיין פראגע פון וועלען בעשיצען די נאציאנאלע זיכערקייט. כינא האט קיינמאל ניט געסטראשעט יאפאן מיט מלחמה, און די פראווינץ וועלכע דייטשלאנד האט פון כינא אוועקגערויבט וואלט דאך סיי ווי ניט בעשאפען קיין נייע טעריטאריע פאר כינא אז יאפאן זאל פאר איהר יעצט מוזען מעהר מורא האבען. קיין יאפאנעזישע בעפעלקערונג איז אין דיזער פראווינץ אויך ניט פארהאן. ניין דא איז געוועזען א גאנץ פשוטע זאך. עס איז געוועזען דער זעלבער אלטער פערלאנג פון א גרויסער און מעכטיגער נאציאן וועלכע וויל זיך אויסשפרייטען אויף דעם חשבון פון א שוואכערע נאציאן.

אבער האבענדיג די ערפאהרונג מיט איטאליען האבען מיר אויך געמוזט זיך אונטערגעבען צו די פאדערונגען פון יאפאן און אזוי האבען מיר איבערגעגעבען א בעפעלקערונג פון 30 מיליאן כינעזער אונטער דער הערשאפט פון יאפאן און אזוי האנדלענדיג האבען מיר אפען צוגעגעבען, אז אמוועניגסטענס צו יאפאן קען מען שוין די פרינציפען פון דער נאציאנען ליגע ניט אנווענדען.

אז צוליעב די זעלבע אדער עהנליכע אורזאכען האבען מיר דאך אויך געמוזט אויפגעבען די פרינציפען אין בעצוג צו ענגלאנד, פראנקרייך און איטאליען.

ווען מיר נעהמען זיך אבער אונטער צו זאגען צו אזעלכע גרויסע פעלקער ווי פראנקרייך און איטאליען, אדער זאגאר צו די קלענערע און ניט וועניגער שטאלצע פעלקער ווי רומעניען, גריכענלאנד און סערביען, אז זיי מוזען זיך אפזאגען פון אזעלכע זאכען און וועלכע זיי דענקען האלט זיך זייער גאנצע נאציאנאלע עקזיסטענץ. פערשטעהט זיך, אז דאס מוז ארויסרופען א זעהר אונאנגענעהמע סיטואציאן.

און דאס איז ווארום מיר זיינען אזוי אונבעליעבט, אזוי שרעקליך אונבעליעבט אין איטאליען, אין סערביען און אין גריכענלאנד און וועלען ווערען פונקט אזוי אונבעליעבט אין פראנקרייך אלס א סאבסיטוט צו איהר ראטיפיצירען דעם פערבאנד אפמאך וואס מיר האבען געשלאסען מיט פראנקרייך אלס א סאבסיטוט צו איהר פערלאנג פון פערנעהמען געוויסע טעריטאריעס ביי דעם רהיין.

דאס גריכישע פאלק קען ניט בעגרייפען ווארום אזא גרויסע רייכע און פערזיכערטע נאציאן ווי אמעריקא איז זאל ערלויבען אז בולגאריען זאל צו נעהמען געוויסע שטיקער לאנד וועלכע בעלאנגען צו גריכענלאנד. די איטאליענער קענען ניט בעגרייפען ווארום מיר זאלען דאס זיין מעהר פריינדליך צו די סערבען ווי צו איטאליען; די סערבען ווידער פערשטעהען נים ווארום מיר האבען געוויסע סלאווישע טעריטאריעס אוועקגעגעבען צו איטאליען אהנע אנצופרעגען זיך ביי די בעטרעפענדע סלאווען; די פראנצויזען זאגען אויך אז זיי קענען ניט פערשטעהען ווארום מיר נעהמען זיך אזוי אן פאר דייטשלאנד ווען עס האנדעלט זיך וועגען די פראגען פון די סאאר בריקען און דעם רהיין.

און אזוי האבען מיר פערלוירען אונזער פריינדשאפט ביי די אייראפעאישע פעלקער, ווייל יעדעס פאלק האט אונז פערדעכטיגט אין זיין צו פריינדליך צו אן אנדער פאלק. דער אמת איז אבער אז מיר האבען געוואלט זיין פריינדליך צו אלעמען, און האבען דאס ניט געקענט אויספיהרען דאפיר ווייל מיר זיינען פון סאמע אנפאנג אן דורכגעפאלען מיט אונזערע פרינציפען וועלכע מיר האבען געוואלט אנווענדען צו די פעלקער פון אייראפא וועלכע זיינען ניט וויליג געווען צו ברענגען אירגענד וועלכע אויפאפפערונגען פאר דיזע פרינציפען.

מיין זעלבסט ביאגראפיע

פון דר. מאקס נארדוי.

איך בין אין פעסט — דעמאלט איז נאך נישט געווען קיין בודאפעסט, — אם 29־טען יולי, 1849, געבוירען, בשעת עס זיינען געווען די מהומות און די לעצטע ציגע פונ'ם אונגארישען פרייהייטס קאמף. כמעט דריי חדשים פאר מיין געבורט זיינען מיינע עלטערען אנטלאפען פון זייער וואוינונג אין פעסט, און האבען זיך בעהאלטען אין א בורג־ארטיגען פויערען הויז. זיי זיינען אנטלאפען פאר די קוילען פון דער אפענער פעסטונג, וועלכע האבען בעשאסען פעסט, אין דעם שטאדט וועלדער, וואו זיי האבען גאנץ שוצלאז פערבראכט צוויי פחדים'דיגע נעכט. מיין מאמע איז געווען דעמאלט אין סכנה און האט מורא געהאט, אז איהר שוואנגערשאפט וועט זיין לריק ולבהלה. ס'איז געווען קרוב, אז איך זאל ווערען א קרבן פון דער פאליטיק. דאס שיקזאל האט אבער אנדערש געפיהרט. עס האט מיר נישט געוואלט ערשפארען די פריפונגען און די פערגנוגענטליכקייטען פונ'ם לעבען.

מיין מאמע, וועלכע איך האב דעם 2־טען יאנואר, 1900, אין איהר 87 לעבענסיאהר פערלוירען, און איז אויפ'ן פאריזער בית עולם צו קבר ישראל געבראכט געווארען, איז געווען א געבוירענע נעלקין אויס ריגא. מיין טאטע רבי גבריאל בן עזר בן שמחה זידפעלד — דעם נאמען נארדוי פיהר איך געזעצליך זייט דעם 11־טען אפריל 1874 — איז 1799 אין קראטשאו, גראס הערצאגטום פוזען געבוירען און 1872 אין בודאפעסט געשטארבען.

מיין טאטע איז געווען רב. זיינע „התרת הוראה" האט ער געהאט פון צוויי גרויסע רבנים דעם „חות דעת" און ר' עקיבא איגר. ער האט אבער זיין ראבינער אמט קיינמאהל נישט אויסגעאיבט, ער האט זיך פארגענומען פאר זיין לעבען אלס לעהרער צו פערדיענען. ער איז געווען קינדער ערציהער ביים פראגער רב ר' ראפאפארט דערנאך ביים פרעשבורגער רב רבי משה סופער און פון דארט אין ער געקומען אין דעם הויז פון פישהאף אין אלטאפען. דער עסטרייכישער פאליטיקער דר. אדאלף פישהאף איז געווען זעקס יאהר מיין טאטענ'ס תלמיד. מיין טאטע איז געווען א שטרענג פרומער איד און פון זיין העברעאישען און תלמודישען וויסען לעגען אב זיינע ביכער אין העברעאישער שפראך א ווירדיגער צייגניש. ער אליין האט מיר געגעבען דעם ערשטען העברעאישען אונטערריכט און איך בין נאך נישט אלט געווען קיין פיר יאהר ווען ער האט מיט מיר דורכגעמאכט חומש צום ערשטען מאל. מיין טאטע האט מיך אין דער היים גערופען נור שמחה און דעם פארנאמען „מאקס" האט מען אנגעוואנדט נור אין געגענווארט פון פרעמדע. מיין טאטע איז געווען א טיפישער משכיל, ער איז עס געווען דורך און דורך פערזענליך נאך גאנץ אנגעזאפט פונ'ם שלחן — ערוך, נור אביסעל שוין עמאנציפירט און האט געשווערמט פון דעם בעריהמטען „מיסיאן דעם יודענטום", וועלכע האט אין זיין צייט אויסגעפיהלט דעם ליידיגען פלאץ פונ'ם אידישען פאלקס־בעוואוסטזיין. דער פועל יוצא דערפון איז געווען אז זיינע תלמידים, כאטש ער האט זיי ביי־געבראכט די העברעאיש'ע שפראך, איז דאס אידיש נאציאנאלע געפיהל געבליבען פרעמד. די פישהאפ'ס למשל, א טייל פון זיי זיינען געווארען מוסטער אסימילאנטען, א טייל האבען זיך אפילו געשמד'ט און איך אליין האב דורכגעמאכט א אסימילאציאנס פאזע, אויס וועלכע איך האב מיך ארויסגעראטעוועט מיט גרויסער גייסטיגער און זיטליכער אנשטרענגונג.

אין פעסט האב איך ערשט בעזוכט די אידישע נארמאל שולע, דערנאך בין איך אריינגעקומען אין דעם קאטוילישען שטאאטס גימנאזיום און פון דער פינפטער קלאס אין דעם קאלווינסטישען גימנאזיום, וואו איך האב אפגעלעגט מאטורא. אין ביידע גימנאזיען זיינען געווען עטליכע פון מיינע לעהרער גע'שמד'ט'ע אידען. איך דערמאהן מיך נאך, וואס פאר אן עקעל די בוגדים האבען דערוועקט דורך זייער חוצפה, זייער אונגארישען שאוויניזם און דורך זייער אנטיסעמיטיזם. אין מיין גימנאזיאל צייט האב איך בעקומען אונטערריכט אין גמרא פון א ריהרענד בעשיידענעם געלעהרטען ה' פריידענבערג — און פון ה' מאנהיימער, אן עכט אסימילאטארישע „איזראעליטישען" רעליגיאנס אונטערריכט, וועלכע איז בעשטאנען אין אויסוועניג לערנען „פונ'ם גראסהערצאגליך באדישען קאנסיסטאריום, פראבירטען קאטעכיזמוס, דער „מאזאאישען רעליגיאן". דער רעליגיאנס אונטערריכט איז געווען ביי מיינע אלע חברים ווי איך ביי מיר די שפאס פון שפעטען און לאכען, יעדער פון וויעדערוויליג, יעדאך האבען מיר דעם ה' מאנהיים געאכטעט און געשעצט.

אזוי ווי איך בין געקומען אין אוניווערזיטעט און האב דארט געענדיגט מיינע מעדיצינישע שטודיען, האב איך געמוזט אנהויבען צו טראכטען פאר מיר און פאר די מייניגע וועגען פרנסה און איך האב זי געפונען צוערשט אין דער רעדאקציע פון קליינע בלעטער, דערנאך פון מיין 18־טען יאהר אן ביים „פעסטער לאיד". אין פריהלינג 1873 האב איך פערלאזט פעסט.

א סך יאהרען האב איך אין מיין איצטיגען וואוינארט קיין בעריהרונג נישט געהאט מיט דעם יודענטהום, און דאס איינציגע באנד, וואס האט זיך פערבונדען נאך מיט מיינע ברידער איז געווען א חוץ מיין פרומער מאמען נאך דער יחוס פון מיין משפחה, אויף וועלכען איך בין זעהר שטאלץ געווען.

ערשט דער שרייענדער אנטיסעמיטיזם האט מיך ווידער געוועקט צום בעוואוסטזיין פון מיינע פליכטען צו מיין פאלק און די איניציאטיווע פון מיין טייערען פריינד הערצעל, וועלכען איך האב אין פאריז נעהענטער קענען געלערנט. ער האט מיר געוויזען דעם וועג, ווי איך קאן ערפילען מיינע פליכטען צו מיין פאלק.

איך האף מיט דער גאנצער נשמה, אז דער ציוניזם וועט ברענגען דעם אידישען פאלק זיין ישועה. מיר האט ער שוין געבראכט דאס בעוואוסטזיין, אז מיין לעבען האט א צוועק און א אינהאלט, און אין דער היינטיגער צייט פון מאראלישער שוואכקייט און אנארכיע איז דאס שוין א גענוג זיטליכער און ווערטהפולער בעזיץ, וועלכער איז פאר זיך אליין שוין ווערטה א יעדע אנשטרענגונג און וועלכער ענטשעדיגט פאר אלע נידעריגקייטען פון ריקזיכטסלאזע שונאים.

פאריז, יולי 20, 1919.
(פון „לעמבערגער טאגעבלאט").

א ווייב איז שולדיג פאר'ן מאנ'ס חטאים

מעדזשיסטרייט בראנטאן האט ענטשיידעט דאס א ווייב איז פאראנטווארטליך פאר איהר מאנ'ס מעשים.

געהאנדעלט האט זיך אין א קלאגע וואס מר. ברייטאן האט אנגעפיהרט א ברויהייזעל און געמאכט גוטע געשעפטען פארקויפענדיג שנאפס. מיסעס בראנטאן האט אבער געטענה'ט דאס בשעת איהר מאן האט זיך גענומען צו דער דאזיגער פרנסה איז זי גאר געווען אין מאנטריאל און זי האט ניט אנגעהויבען צו וויסען פון וועלכע געשעפטען איהר מאן איז אויסגעשטאנען די הויזליכע הוצאות. אבער דאס אלעס האט ניט געהאלפען. זי האט געמוזט באצאהלען 200 דאלאר מיט 12.50 פאר הוצאות.

האט בלויז איינמאל געוואגט.

דער זעלבער מעדזשיסטרייט בראנטאן האט באוויזען נאך א שעהנערע קונץ, באשטראפענדיג אן אויטאמאביל טרייבער מיט זעקס דאלאר האט דער טרייבער זיך אנגערופען: „איך גלויב אז אייער אורטייל איז ניט יושר'דיג". דער מעדזשיסטרייט האט געענטפערט: „טאקע ריכטיג. איך רעכען אויך אז די שטראף דארף זיין צעהן דאלאר". מעהר האט ער שוין ניט געוואגט צו פראטעסטירען.

„א פרוי'ס טרעהרען"

א ראמאן אוים דעם אידישען לעבען אין רוסלאנד און אמעריקא.

(ספעציעל געשריבען פאר'ן „אידישען זשורנאל".)

פון ב. באראן.

(119-טע פארזעצונג)

דער דאקטאר האט שוין געזעהען אז ער איז דא פארקראכען אין ניט זעהר קיין געהייבענעם פלאץ אבער ווייל ער האט שוין געגעבען זיין ארדער איז ער געבליבען זיצען אויף זיין פלאץ און ניט ווילענדיג האט ער אונטער געהערט א מאדנעם געשפרעך צווישען צוויי מענשען וועלכע זענען געזעסען ארום א טישעל אויף וועלכען עס איז געשטאנען א גרויסע פלאש שנאפס און פון וועלכער זיי האבען יעדער ווייליע פארזוכט.

זיי ניט קיין יאלד, טאני, אז סטילעטא האט זיך גענומען וועט ער זיינס אויספיהרען ער וועט דעם געלעהרנטען דאקטאר מאכען א וואנע אזוי שנעל ווי איך רייד מיט דיר, און וועט איהם נאך געבען הייסע האלקעס צו שלינגען.

יא, דזשיפי, דו ביזסט גערעכט. סטילעטא קען עס טון אבער דו דארפסט ניט פארגעסען, אז יענער האט א געזונטע גענג און דזשעק זעליג דער "שיני" האלט מיט איהם.

נו, וועט מען זיך שלאגען.

סיידען זיך שלאגען. אבער אפילו צו שלאגען זיך וועט מען דאך איהם ניט טרעפען ווייל, ער געהט דאך ניט ער שיקט אנדערע.

זיי ניט קיין נאר, סטילעטא וועט איהם מאכען ער זאל זיך מיט איהם שלאגען, ער וועט איהם געבען א פאק ווען ער פיהרט, די אפיום מיט'ן שיפעל און טער'ן בריק אין טשערי סטריט און דארטען וועט ער מיט איהם פארפיהרען א געשלעג.

דו ווייסט טאני, סטילעטא האט מיר אליין דערצעהלט אז דער געלעהרנטער דאקטאר איז נאך א גרינער דא אין אמעריקא, ער איז געקומען פון שווייצאריען, אליין איז ער א רוסישער און איז דארטען געוועזען "א סקווילער", יעצט

מענערשע נייע הערבסט

העטס

גאר די לעצטע קאלירען און סטיילס
אין

שטייפע און ווייכע העטס

$4.00 $3.50 $3.00

באקהעמס
לימיטעד
BUCKHAM LTD.

264 יאנג סטריט
(אפען אין אווענט)

פארשטעהסטו א "סקווילער" איז א מצוה אפצוראמען פון וועג, אליין איז ער א פייגלינג א גרויסער און מעהר ווי אריינשמוגלען אפיום און זיין א קארעט קען ער ניט. ווייטער פון טשינג פאנגס אפיומס פלאץ געהט ער ניט.

וואסזשע וועט סטילעטא ארויסקומען אז ער וועט איהם אפראמען פון וועג

הא, הא, הא, טאני ביזסט דאך טאקע א יאלד, אזוי קענינגט ער יעצט אין טשיינא טאון און ווען סטילעטאן גיט זיך איין איהם צו פארטרייבען פון דארטען ווערט סטילעטא דער קעניג און חוץ דעם ווערט סטילעטא דער בעל הבית פון אלע פרויען וועלכע געפינען זיך דארטען.

הערסט טאני, דאס האט מיר סטילעטא ערשט דערצעהלט אז דער געלעהרנטער דאקטאר האלט יעצט ביים פארפיהרען א שעהנע אידישע מיידעל, ער האט זי געזעהען מיט איהם אין צענטראל פארק וואו דער געלעהרנטער דאקטאר זעהט זיך מיט איהר אלע טאג, ווייל סטילעטא ווארטען ביז, ער וועט האבען דאס מיידעל ביי זיך דאן וועט ער איהם ערשט אפראמען פון וועג און וועט צונעהמען איך דאס מיידעל ווייל סטילעטא זאגט אז צייט ער לעבט האט ער נאך אזא שעהנהייט ניט געזעהען.

ווי געביסען פון א גיפטיגער שלאנג האט זיך דער דאקטאר א הויב געטון פון זיין פלאץ, ער האט געהערט דעם גאנצען געשפרעך וועלכען די צוויי באנדיטען האבען צווישען זיך געפיהרט ער האט אבער קיין ווארט ניט פארשטאנען וואס זיי האבען גערעדט אבער די לעצטע ווערטער זייערע האבען איהם ביים הארצען ארים געטון, א געלעהרנטער דאקטאר זעהט זיך מיט א מיידעל יעדען טאג אין צענטראל פארק וועלכער האלט זי ביים פארפיהרען און דער ווארט ביז יענער וועט זי באקומען אום ער זאל זי ביי איהם קענען צונעהמען, אקאלטער שווייס איז איהם אויפ'ן שטערען ארויס. צי האנדעלט זיך עס ניט אמאהל וועגען רחלען שיקזאל און איז עס ניט זי וועלכע האלט עס ביים פארפיהרט ווערען.

ער האט אין גאנצען פארגעסען אינם ארדער וועלכען ער האט געגעבען און אויפ'ן דאלאר וועלכען ער האט אויפ'ן טיש אויפגעלייגט און אויפהייבענדיג זיך ראש פון זיין פלאץ איז ער צוגעגאנגען צו די צוויי מענער.

קען איך זיך זעהען פערזענליך מיט סטילעטאן? האט דער דאקטאר ראש א זאג געטון.

ביידע מענער האבען זיך ווי צוויי מאשינען אויפגעשטעלט און אין א מינוט האבען זיי געהאלטען צוויי רעוואלווערען אין זייערע הענט אנגעשטעלט אויפ'ן דאקטאר.

דער דאקטאר האט זיך אביסעל דערשראקען אבער אין זיין צוטראגענקייט האט ער אן דער געפאהר פארגעסען און

MAZOLA

בעסערע געקעכץ און קאסט ווייניגער מיט מאזאלא דער ריינער אויל פון קארען

מאזאלא איז א פרוכט אויל פון א גוטער קוועלע צו גרעטען פרעגלען, דורכנעמען, מאכען קרוכלע און סאלאד דרעסינג.

שפייזען געפרעגעלט מיט מאזאלא האלט אן דעם נאטירליכען געשמאק און איז לייכטער צו פארדייהען.

מאזאלא גיט ניט איבער דעם געשמאק אדער ריח פון איין שפייז אין דער צווייטער — קען גענוצט ווערען ווידער און ווידער אמאהל — א גרויסער פאקטאר אין עקאנאמיע.

און ווייל מאזאלא איז א פרוכט אויל, גיט אייך די מעגליכקייט צו שפארען בהמה פעטס, פוטער, שמאלץ, און פעטס.

קויפט מאזאלא אין אייער גראסערי, אין פיינט, קווארט און גאלאן בלעכען.

שרייבט אונז פאר א בוך ווי אזוי פארצוברייטען. אייער געלט צוריק אויב מאזאלא איז ניט צופריעדענשטעלענד.

Canada Starch Co., Limited,
45 Front St. East, Toronto,

The Canada Starch Co
[illegible]

לעזט דעם הכשר

לעזט דעם הכשר

ווען איהר געברויכט
ווילסאנ'ס
פליגען פעדס
לעזט די דירעקשאנס
פארזיכטיג און
פאלגט זיי נאך
פינקטליך

דאס בעסטע פון אלעס צו טויטען פליגען. 10 סענט א פעקעט, ביי אלע דראגיסטען גראסעריס און אלגעמיינע סטארס.

ער האט גאנץ קאלטבלוטיג פארגעזעצט.

דאס אלעס איז ניט נויטיג מיינע הערען. איך בין א פריינד און קום ווי א פריינד, איך בין אבער א שונא פונ'ם געלעהרנטען דאקטאר וועגען וועלכען איהר האט יעצט גערעדט און וויל דעריבער ריידען גלייך מיט סטילעטאן אליין ווייל איך האב פאר איהם זעהר וויכטיגע אינפארמאציעס און האב פאר איהם א דזשאב ער וועט עס וועלען.

סטילעטאן קענסטו ניט זעהען און דו וועסט איהם ניט זעהען, אויב דו האסט עפעס צו ריידען צו איהם רייד צו די מענשען וועלכע שטעהן יעצט דא פאר דיר אדער מיר וועלען דיך באטראכטען ווי א "סקווילער" און וועלען מיט דיר אזוי האנדלען.

וואלט דער דאקטאר געוואוסט, וואס די צוויי מענשען האבען צו איהם גערעדט, וואלט ער פארשטאנען ווי ערנסט דאס איז און וואלט זיך זיכער גערייען ווי עס איז ארויסגעדרעהט פון דער לאגע, ער האט אבער זייער שפראך ניט פארשטאנען און ער האט זיך גענומען צום קעשענע דענקענדיג צו געבען זיי עטוואס געלט אום זיי זאלען איהם פיהרען צו סטילעטאן.

אין דעם קומענדען אייגענבליק האט דער דאקטאר דערפיהלט עפעס א זעהר שווערע זאך אויף זיין קאפ און ער איז געבליבען ליגען מאכטלאז.

ווען ער איז צו זיך געקומען, האט ער זיך געפונען ליגענדיג אין מיטען א גאס ארום א רינשטאק, ער האט זיך ארומגעקוקט, געריבען זיך די אויגען, געפיהלט אז יעדער ביין אין זיין קערפער איז צובראכען און דער קאפ איז איהם שווער ווי א בליי.

מיט יסורים האט ער זיך אויפגעהויבען און צושלעפענדיג זיך צו א נאהענטער גאס האט ער גענומען איין אויטאמאביל און האט זיך געהייסען פיהרען אהיים.

(פארזעצונג פאלגט)

צוויי הונדערט טויזענט מיליאן דאלאר קאסט די מלחמה די אלייאירטע

פאריז סעפט. 7

פינאנץ מיניסטער קלאץ האט אנאנסירט אין פראנצויזישען דעפוטאטען הויז דאס די מלחמה האט אפגעקאסט די אלייאירטע די סומע פון צוויי הונדערט ביליאן דאלאר. (דאס הייסט צוויי הונדערט טויזענט מיליאן דאלאר.

פינאנץ מיניסטער קלאץ האט אויך געזאגט דאס דייטשלאנד וועט אין די קומענדע 36 יאר האבען אויסגעצאלט צו פראנקרייך די סומע פון 18 טויזענט מיט פינף הונדערט מיליאן דאלאר.

אדמיראל בערעספארד געשטארבען פלוצלונג

לאנדאן סעפט. 7

אדמיראל באראן בערעספארד איז פלוצלונג געשטארבען לעצטע נאכט ווען ער איז געקומען אויף א וויזיט צום דיוק פארטלאנד אין סקאטלענד.

מלחמה בילדער בלייבען אפען נאך א וואך

צו עקסהיבישאן בעאמטע האבען אנאנסירט דאס די מלחמה בילדער וואס זענען געווען אויסגעשטעלט ביים עקסהיבישאן וועלען בלייבען אין דעם ארט בילדינג אויף נאך א וואך צייט. און די וואס האבען נאך ניט געזעהען קאנען קומען צווישען 11 אין פריה מארגען ביז זיבען אין אווענט.

[illegible]

זיסמאן קאפלאן
וויאלין ווירטואז
[illegible]
סטודיא.
184 פאלמערסטאן עוו
טעלעפאן קאלעדזש 2814 אדער
קאלעדזש 1343.

ווארשאווער נייעס

פרויען מארגענטוי און דזשאדווין צווישען אידישע קינדער

נעכטען איז אין די מאגאזינען פונ'ם אידיש אמעריקאנישען הילפס קאמיטעט פארגעקומען די פערטיילונג פון די אויסצייכנונגען פאר די ריינסטע קינדער קאנסומענטען פון די מילך סטאציעס. צו דער דאזיגער פייערונג זענען געקומען די פרויען מארגענטוי און דזשאדווין אין בעגלייטונג פונ'ם מיטגליעד פון אידישען אמעריקאנישען הילפס קאמיטעט לייטענאנט גרשטענזאנג. זיי האבען זיך ביים הויפט לייטער פון די מילך סטאציעס ה' מארקעוויטש און זיינע געהילפען די פרל. אייזענרינג און מרגלית אינפארמירט וועגען דער לאגע פון די קינדער, וועגען זייער ארט לעבען אין דער היים א. א. וו.

די געסט האבען אויך אויסגעפרעגט די קינדער זעלבסט און האבען צווישען זיי פערטיילט צוקערלעך און שאקאלאד. מיט גרויס אינטערעס האבען זיי גערעדט מיט די מוטערס פון די קינדער און האבען זיי צוגעזאגט צו העלפען קומען אין פערבינדונג מיט זייערע מענער אין אמעריקא.

בסך-הכל האט מען די אויסצייכנונגען, וועלכע זענען בעשטאנען פון שיך, לייוענד, זייף און סוכארעס פערטיילט צווישען 120 קינדער. נאכדעם האבען זיך די געסט און די קינדער פאטאגראפירט.

די עפידעמישע קראנקהייטען ביי אידען.

אין פערלויף פון דער פאריגער וואך זענען אין ווארשא געשטארבען 92 אידען. ס'איז אינטערעסאנט, אז די צאהל פון די עפידעמישע קראנקהייטען האט זיך ביי אידען פערקלענערט, ביז'ן מינימום, אזוי, אז פאר די לעצטע 6 וואכען זענען פארגעקומען נאר 5—6 אזעלכע פאלען.

א געשלעג צווישען סאלדאטען און פאליציי

שבת ביינאכט האט זיך פון "הייזעל" אויף זשרודלאווא 12 דערהערט א שאס ס'איז אנגעקומען פאליציי, וועלכע האט דארט געטראפען 2 סאלדאטען און עטליכע ציווילע. אויף דער פאדערונג צו ווייזען לעגיטימאציעס האבען זיך די סאלדאטען געווארפען אויף די מיליציאנטען און זיי געשלאגען, איינער האט ארויסגעכאפט א רעוואלווער און געוואלט שיסען. ווען די מיליציאנטען האבען געוואלט ארויסלויפען נאך הילף, האט איין סאלדאט פערמאכט דעם טויער און דערנאך אויסגעשאסען פון א ביקס אין פערוואונדעט דעם פאליציי אפיצער, מייקאווסקי 2 פאליציאנטען זענען אויך ענטוואפענט געווארען. אינגיכען איז אנגעקומען מיליטער פון שלאס און די וואנטוריסטען זענען ארעסטירט און אבגעפיהרט געווארען אין דער זשאנדארמעריע.

די בודזשעטען פון די אידישע גמינעס.

דאס רעליגיאנס מיניסטעריום האט צושיקט צו די קרייז קאמיסארען א פערארדנונג אז די אידישע גמינעס, וואס האבען, נישט קוקענדיג אויף דער אויפפאדערונג, נישט צוגעשטעלט דעם מיניסטעריום זייערע בודזשעטען אויפ'ן לויפענדען יאהר, זאל נישט ערלויבט ווערען צוזאמענצונעהמען דעם עטאט פון די אידישע איינוואוינער פון דער דערמאהנטער גמינע.

וויעליטשקא — דימאווסקי'ס פאגראם-ארבייט.

אין א נאטיץ אונטער'ן קעפעל "קרימינאליסטען" דערצעהלט דער "ראבאטניק" צווישען אנדערן, אז דער לעצטענס ארעסטירטער רעדאקטאר פון דער "פראוודא ראבאטניטשא", ברונא וויעליטשקא-דימאווסקי, וועלכער ווערט בעשולדיגט אין פלאנען א מלוכה-פערשווערונג, פלעגט שיקען 17יעהריגע יונגלעך אויף געוועהנליכער באנדיטישער פאגראם ארבייט, הייסענדיג זיי רויבען אידיש געלד און איינשמועסענדיג זיי, אז דאס איז בלויז א קאנפיסקאציע פון קאמוניסטישען קאפיטאל... אין דער דאזיגער פאטריאטישער ארבייט פלעגט דימאווסקין צוהעלפען דער זשאנדארמערע קאפיטאן, דער איצט ארעסטירטער סקרודליק.

א מהומה אין באזאר אויף שוויערסקא.

נעכטען ארום האלב 4 נ. מ. איז אין די האלעס אויף שוויערסקא נומ. 6 פארגעקומען אן אנפאל מצד די האלערטשיקעס אין אנדערע בעוואפענטע ווי אויך א גרויסען קריסטליכען המון אויף די אידישע פלייש הענדלער, קצבים און טרעגער..

די קבה פונ'ם אנפאל איז פאלגענדע: ווי פאר יעדען באזאר אזוי אויך דא [illegible]

געפאדערט געלד, האבען די הענדלערקעס זיך ענטזאגט זיין פאדערונג צו ערפילען. דאן האט זיך דער כוליגאן געוואהרפען אויף די הענדלערקעס און זיי שטארק געשלאגען. די אידישע קצבים, וואס האבען זיך דערצו צוגעקוקט האבען זיך אנגענומען פאר די געשלאגענע. פאר'ן קריסט האט זיך אנגענומען זיין חבר סאלדאט און ס'איז ענטשטאנען א גרויסער געשלעג.

"פודעל" איז דאמאלט ארויסגעלאפען אויף פרעטא און האט געמאכט א גוואלד אז די "זשידעס" זענען בעפאלען און גע'הרג'עט א סאלדאט. אין איין אויגענבליק האבען זיך ארום איהם פערזאמעלט שקצים, סאלדאטען, האלערטשיקעס און עלטערע קריסטען. אלע אינאיינעם האבען זיי זיך געלאזט לויפען צו דער האלע, נקמה נעהמען פאר'ן "ערמארדעטען" סאלדאט. אלע אידען, וואס דער המון האט געטראפען אויפ'ן וועג, האט מען בעווארפען מיט די שרעקליכסטע זלזולים און אויך געשלאגען. מיט גרויס אימפעט זענען זיי אריין אין דער האלע און האבען זיך געווארפען אויף די אידישע קצבים און הענדלער. וועלכע האבען זיך דעמאלט דארט געפונען. עס האבען זיך געהערט אויסרופען: "ענדליך וועט נעהמען א סוף צו די אידען, שלאגט די אידען!" א. א. וו. עס איז ענטשטאנען אן אונבעשרייבליכע מהומה. די קריסטליכע קצבים האבען אנגעוויזען אויף די כלומר'שטע אנפאלער אויפ'ן סאלדאט. און דער המון האט געשלאגען. אממייסטען האבען געליטען פאלגענדע פערזאנען: דער פלייש-טרעגער מנשה האנדלאדזש, וואליצאוו 12, וועמען מ'האט געשלאגען ביז ער איז געפאלען אויף דער ערד; דער גרויסער פלייש הענדלער מענדיל נוס, וועלכער האט געהאט ביי זיך אן ערך 40 טויזענד מארק; שמואל יצחק פארינא, זלאטא 20 א פלייש סוחר; אליעזר טעפער, א טרעגער; לייב שטערן, פראנציסקאנסקא 5, א גייסטיג קראנקער, וואס איז צופעליג דורכגעגאנגען איבער דער גאס, אלימלך קלמוס, טארגאווא 32 שעפסעל גראדוס, סטאווקי א. א.

אין דער מהומה האבען איינינע קריסטליכע סוחרים דערווייל נישט בעצאהלט פאר'ן פלייש, וועלכען זיי האבען געקויפט ביי די אידען, אנדערע האבען סתם געכאפט גאנצע שטיקער פלייש, מיט וועלכען זיי זענען נעלם געווארען. די דערשראקענע אינהאבער פון די יאטקעס האבען זיך נישט געקאנט קיין עצה געבען א טייל פון זיי האבען פערמאכט זייערע יאטקעס און זענען אנטלאפען דורכ'ן טויער, וואס געהט ארויס אויף דער קאזשלא. אנדערע האבען זיך געווענדעט צום אינהאבער פון די האלעס ה' פיינקינד, וועלכער האט טעלעפאנירט נאך הילף אין 2טען קאמיסאריאט. פון וואנען ס'איז אנגעקומען א גרעסערע אבטיילונג פון די פאליציאנטען, וועלכע האבען אנגעהויבען יאגען די.. אידען.

אויף'ן ארט פונ'ם פארפאל איז געקומען ראטמאן עלענבערג, וועלכער האט בערוהיגט דעם עולם.

אורין
אויספליסונגען
קורירט אין
24 שטונדען
יעדע קאפסעל האט
דעם נאמען
SANTAL
CAPSULES
MIDY
MIDY
היט זיך פאר נאכגעמאכטע !

ווי מ'האט ענטדעקט א „באלשעוויסטישע פערשווערונג" אין אסטראוועץ

אסטראוויעץ.

שבת דעם 19/7, אין אווענד האט זיך א גרופע אידישע ארבייטער ארויסגעלאזט שפאצירען אויף דעם הינטער שטאטישען וואל, וואו זיי האבען געפירט צווישען זיך פערשידענע שמועסען, פלוצלונג האבען זיך נאך אויף א געגעבענעם סיגנאל בעוויזען אן ערך 10 זעלנער און ארומרינגלענדיג די ארבייטער, זיי בעפוילען צו געהן צו דער מיליטערישער פלאץ קאמענדאנטור. פון וואנען מען האט זיי נאך א קורצער אויספארשונג אבגעפיהרט אונטער פערשיעדענע זלזולים און מכות-רצח אין שטאטישען ארעסט הויז. אויפ'ן וועג האט איינער פון די בעגלייטענדע זעלנער אויסגעשאסען אין דער לופט און באלד דערויף האבען די איבעריגע זעלנער און סתם צושויער אנגעהויבען רופען, אז עס שיסען אידען באלשעוויקעס און מאכען אנפאלען אויפ'ן פוילישען מיליטער. אונטער א האגעל פון קלעפ זענען זיי ענדליך אנגעקומען אין ארעסט, פון וואנען מען האט ערשט צו מארגענס, דעם 20 יולי, בעפרייט אלע יונגערע פון 17 יאהר און די איבעריגע נעמליך: ריבא, אייזענבערג, ווייסטרויב, גלאזמאן, שומשא און ווייספעלישער, האט מען אלס "פראוואדירען פון דער באלשעוויסטישער פערשווערונג, פערהאלטען ביז צו דער ווייטערער אויספארשונג.

דעמזעלבען טאג ד"ה, זונטאג 10 א זייגער פריה איז צום חבר פון דער ציוניסטישער ארגאניזאציע און פיהרער פון "השומר", ישראל קשענסקי, וועלכער האט זיך בעטייליגט אינ'ם נאלעפקעס פערקויף לטובת דעם י. נ.-פ. צוגעקומען א מיליטערישער פאטרול און איהם אבגעפיהרט אין ארעסט, ראפארטירענדיג דעם מאיאר און קאמענדאנט פון באטאליאן פון 24טען פיעבאטע פאלק, וועלכער האט זיך בעטייליגט אין דער ספעציעלער קאמיסיע, וואס איז געקומען אויספארשען דעם נעכטיגען פארפאל, אז דער ארעסטירטער קשענסקי האט זיך בעטייליגט אין דער נעכטיגער באלשעוויסטישער מאניפעסטאציע. ס'האבען נישט געהאלפען די ערקלערונגען פון קשענסקין, אז שוין אלס מיטגליעד פון א גענגענזעצטער ריכטונג ד. ה. פון דער ציוניסטישער ארגאניזאציע, האט ער זיך נישט געקאנט בעטייליגען אין דער כלומר'שטער באלשעוויסטישער מאניפעסטאציע און מען האט איהם גלייך מיט די איבעריגע 6 ארעסטירטע ארבייטער פראוואדירען אבגעהאלטען אין ארעסט ביז 2 ספעציעל אהער דעלעגירטע מיטגליעדער פון דער ראדאמער פראקוראטור האבען זיי נאך א גרינדליכער אויספארשונג בעפרייט פון יעטוועדער פעראנטווארטליכקייט און בעפוילען צו בעפרייען פון ארעסט.

צו מארגענס האט זיך אויף די גאסען בעוויזען פאלגענדער זעהר כאראקטעריסטישער קאמוניקאט פון ארטיגען רעגירונגס קאמיסאר, וועלכען מיר גיבען דא איבער אין א בוכשטעבליכער איבערזעצונג:

שבת דעם 19 ד. ח., האט א גרופע פון דער אונגרייפער אידישער יוגענד ארויסגערופען א לעבעדיגע מאניפעסטאציע געגען דער רעגירונג.

"די פראוואדירען פון דער געשעהעניש זענען ארעסטירט געווארען און צוגעצויגען צו דער געריכטליכער פעראנטווארטליכקייט לויט'ן ארטיקעל 121 פון שטראף קאדעקס, נישט פאר זייערע די אדער יענע פאליטישע איבערצייגונגען, נאר בלויז פאר שטערען די עפענטליכע רוהע. די בעטייליגטע פון דער געשעהעניש אין שולעלטער (סקויטען) זענען בעפרייט געווארען אהן ווייטערע פאלגען:

"אין אזעלכע מינים פארפאלען בעדארף מען זיך בעוואוסטזיניג מאכען, אז די בעשטראפונג פאר יעדען פערברעכען געהער אויסשליסליך צו די מלוכה-געריכטען.

"פראבען פון זעלבסטגעריכטען אדער אונרוהען צוליעב אידישע אדער אנטי אידישע ארויסטרעטונגען וועלען דורך מיליטערישער קראפט אונטערדריקט ווערען.

"נישט נקמה, נאר די גערעכטיגקייט דארף רעגירען אין דער רעכטמעסיגער פוילישער רעפובליק.

פערטרעטער פון רעגירונגס קאמיסאר אין אסטראוויעץ.

"אונטערגעשריבען: אורבאנסקי.

בעזונדערס כאראקטעריסטיש זענען די שטעלען, אז די ארעסטירטע זענען צוגעצויגען צו פעראנטווארטליכקייט נישט פאר זייערע וועלכע-ס'איז פאליטישע איבערציינונגען, נאר בלויז פאר שטערען די עפענטליכע רוה, וואס דאס איז זיך פאלשטענדיג סותר מיט'ן ערשטען זאץ פונ'ם קאמוניקאט, וואו עס דערצעהלט זיך וועגען א רעוואלוציאנערער מלוכה פיינדליכער מאניפעסטאציע".

ווייטער עקסצעסן

לאפי.

דינסטאג, דעם 29-טען יולי, 11 א זייגער אין דער פריה איז אנגעקומען אויף דער סטאציע א צוג מיט פוילישע מיליטער. די סאלדאטען האבען זיך גלייך פון די וואגאנעס א לאז געטהון איבער דער שטאדט און אנגעהויבען ראבירען די אידישע קראמען.

איינצעלנע קרעמער האבען זיך אקעגענגעשטעלט, האט מען זיי בעצאהלט מיט פעטש און קולאקעס און אויך זיך בענוצט מיט די שאבלעס.

מען האט זיך געווענדעט צו דער ארטיגער מאכט, האט זי געענטפערט, אז געגען מיליטער קאן זי גארנישט טהון. אבגעראטעוועט די שטאט האט דער צוג פיהרער, וואס האט צוגעאיילט דעם אבגאנג פונ'ם צוג צוזאמען מיט די "געסט", דאך האבען זיי בעוויזען צו בעראבעווען די פאלגענדע קראמען: קיילע גארפעל, גדליהו אדעלסקי, חיים גאלאר, שמואל ראזען, חיים סליעפאוויץ, חנה אדעלסקי, שמואל אריה פרענקעל און יוסף צבי יזראילעוויץ. פון די קלעפ האבען געליטען: אליעזר סליעאוויץ, מרדכי ביעלאסטאצקי און זיין ארבייטער ברוך רייגראצקי.

לאפער אידישער הילפס-פעראיין "תומכי-עניים".

לאנאוו.

מיט איינינע וואכען צוריק איז אין דארף באטשקאוויץ געקומען אויף אורלויב א האלערטשיק. נישט האבענדיג וואס צו טהון, פלעגט ער מיט נאך עטליכע יונגע פויערן כסדר בעפאלען אלע דורכפאהרענדע אידען, זיי מערדערליך שלאגען און רייסען די בערד. דאס איז איהם אבער א פנים וועניג געוועזען, איז ער דעם 10טען יולי געקומען קיין לאנאוו אויפ'ן יריד און האט זיך גלייך גענומען צו דער ארבייט: שלאגען און טעראריזירען איין איד נאכ'ן אנדערן, ביז ער האט אנגעטראפען אויף א קריסט ווינצענטי ראדזימארסקי פון איוואניסק, און מיינענדיג, אז ער איז א איד האט ער איהם שרעקליך צעבלוטיגט. אבפארטיגענדיג זיך מיט איהם, האט דער צעווילדעוועטער האלערטשיק ווייטער זיך געווארפען שלאגען אויף יעדען איד, וואס ער האט אנגעטראפען. בינו לבינו איז דער געשלאגענער קריסט געלאפען אין פאליציי און געמעלדעט וועגען דעם פארפאל, ווייזענדיג זיינע וואונדען. דער גמינע וואיט מיט'ן געהילפס קאמיסאר זענען אוועק אויפ'ן מארק, אבער דער ווילדער האלערטשיק האט אויך זיי נישט געשוינט און זיך גענומען זיי שלאגען. אין דעם מאמענט איז אנגעקומען פאליציי און האט איהם געוואלט ארעסטירען, אבער ער האט געשטעלט א ווידערשטאנד און ווילענדיג ענטוואפענען איינעם פון די פאליציאנטען, האט די ביקס אויסגעשאסען דער האלערטשיק איז גלייך געפאלען טויט און 3 ציווילע קריסטען זענען פון דערזעלבער קויל פערוואונדעט געווארען. דאן האט דער המון זיך געווארפען אויף דער פאליציי און געוואלט זיי ענטוואפע [illegible]

(פארזעצונג אויף זייטע 6)

ניזאם
טערקישע סיגארעטס
10 פאר 15 סענט

ברייננט איהר אייערע לייטע אהער?

מיר האבען אריבערגענומען טויזענדער אידען נאך אמעריקא, האנדלט מיט די וועלכע קענען „שיפינג" פון „א" ביז „ת". — לינאל ארבייט [illegible]

סיטיזען פייפערס
שנעל און אקוראט אטענדעט !

געלד געשיקט טעגליך איבעראל
נאכ'ן בילינגסטען קורס

גוראפסקי'ס

113 Queen Street West Toronto Ont.
171 James Street N. Hamilton Ont.
186 St. Lawrence Blvd. Montreal Que.

פאלקס פאראיין׳ארס פעסט א גרויסער ערפאלג

ארום פינף הונדערט מענשען פארזאמעלט אין מיקאל שוהל. סעקרעטער באריכטעט וועגען דער טעטיגקייט פונ׳ם פאראיין

איבער פינף הונדערט מענשען זענען געבעטען געווען פארזאמעלט אין מיקאל שוהל ביים זעקסטען יערליגען יארעס פעסט פונ׳ם טאראנטער פאלקס פאראיין וואס איז געפייערט געווארען מיט א שעהנעם באנקעט און הארציגע רעדעס פון פראמינענטע מענשען.

דער טשערמאן פונ׳ם באנקעט איז געווען דער פרעזידענט מר. אב. שער.

דער ערשטער צו ווינשען ערפאלג דעם פאלקס פאראיין אין ווייטערדיגער טעטיגקייט איז געווען ראבי דזשייקאבס אנווייזענדיג וואס פאר א גרויסע זאכען דער פאראיין טוט מיט די קוואטערס און צעהן סענטיגע וואס עס ווערען געזאמעלט צווישען די מיטגלידער דערפאר וויל קיין רייכע זענען דארטען ניטא, האט ראבי דזשייקאבס ערקלעהרט. איז זייער ארבייט מעהר אנגעליינט און העלפט פיל מעהר פון דער הילף וואס קומט פון אזעלכע וואס גיבען אפילו צו טויזענט דאלאר, און יעדער מענש מוז מיטהעלפען אין אזא ארבייט.

חרב ווינגרעב האט געזאגט, דער פאקט אז דער פאראיין האט נאך היינט דיזעלבע מענשען וואס האבען אים געגרינדעט באווייזט דאס אז די ארבייט איז טיף איינגעווארצעלט אין די הערצער פון די מענשען און אז די ארבייט ווערט געטון בשלימות.

שעהן און העכסט אינטערעסאנט האט געשילדערט דעם פאלקס פאראיינס ארבייט מר. ב. נייטהענזאהן, פרינציפאל פון תלמוד תורה, מר. נייטהענזאהן האט ערקלעהרט דאס דער פאלקס פאראיין איז ניט נאר אזא מין ביקור חולים וואס צאלט אויס „געזעצליכען" קראנקען בענעפיט נאר וועמענס מיטגלידער מאכען אויפשיינען דעם קראנקען׳ס הויז ווען זיי קומען אים באזוכען.

חרב נארדאן האט גערעדט וועגען דער גרויסער הילפס ארבייט וואס די פאלקס פאראיין מענשען האבען געטון בשעת דער „פליו" איינשטעלענדיג זיך דאס לעבען און געראטעוועט מענשען.

דער סעקרעטאר האט אפגעגעבען א פינאנציעלען באריכט.

אין זעלבען זין פון די ערשטע רעדנער האט גערעדט הרב ליוואי און אנדערע איינגעלאדענע געסט.

די טוער פונ׳ם פאראיין האבען איצט בדעה צו זובען פינאנציעלע מיטלען אויף אפצוקויפען א הויז און פירען די ארבייט אויף א גרעסערען מאסשטאב.

יונגער מאן נעטויטעט פון א אויטאמאביל

מ. פ. נישא, פון 100 מיטשועל סטריט, 30 יאהר אלט איז נעהרג׳עט געווארען פון א אויטאמאביל אויפ׳ן קארנער קינג און קאיען עוו. דער אויטאמאביל איז געטריבען געווארען פון טשארלס גריער, פון מאנטריאל.

מענשען וואס האבען צוגעזעהען דעם ציפאל באהויפטען אז דער אויטאמאביל טרייבער איז ניט שולדיג געווען אין דעם טויט פון דעם מאן. עס ווערט באהויפטעט דאס די קאר האט זיך אפגעשטעלט אויפ׳ן קארנער און אז אויטאמאביל האט זיך אויך אפגעשטעלט. דער אויטאמאביל האט אנגעפאנגען געהען צו זאמען מיט דער קאר. דער מאן האט אבער געוואלט אריבערלייפען פארענט פון דער קאר. און אויף אזא אופן איז ער ארונטערגעלאפען אונטער׳ן אויטאמאביל.

א דאקטאר איז געבראכט געווארען אבער דער מאן איז געשטארבען מיט צעהן מינוט שפעטער. דער דאקטאר האט געזאגט אז דער רוקען ביין איז ביי אים איבערגעבראכען.

(פארזעצונג פון פיידזש 3)

האבען איבערגעריסען בעצייטענס דעם טעלעפאן. מיט פיעל מיה האט זיך קוים איינגעגעבען ארויסצושיקען שריפטליך א דרינגענדע אויפפאדערונג נאך הילף קיין אגאטאוו און זונטאג 7 אין דער פריה איז אנגעקומען א פערשטארקונג פון 30 מאן, מיליטער און פאליציי. וועלכע האבען גלייך איינגעפיהרט א פערשטארקטע אויפזיכט און נישט צוגעלאזט די קלענסטע פערזאמלונג און נאר א דאנק דעם זענען 300 אידישע פאמיליעס אבגעראטעוועט געווארען פון א זיכערן טויט.

די פערוואלטונג פון „לינת־הצדק":

מישה וואלדמאן, ש. צוקער א. אנד. פילין, קיעלצער גוב.

דעם 23טען יולי נאכמיטאג, ווען די פילצער אידען זענען צוריקגעפאהרען פון דעם וואלבראמער מארק טאג, איז א מחנה האלערטשיקעס זיי בעפאלען אין וואלד און שרעקליך צעשלאגען מיט שטעקענס און קיינטשיקעס. ביי פיעל פון זיי זענען פון די קלעפ די פלייצעס געווארען שווארץ און די גליעדער צעבראכען. אמ-מייסטענס האבען געליטען: רפאל רושינעק, לייביש געווערצמאן, משה פרידלאנד, משה וויינשטאק און שלמה שמואל שטיינקעלער אלע פון פיל.״

Gentral Roofing & Tinsmiting Co. experts

סלייט, פלעט און גרייוועל רופינג צו מעסיגע פרייזען. פוירניסעס געפיקסט ביליג ארבייט גאראנטירט. פאן פארקדייל 5333

7967—9—29

עקספיריענסד אפרייטארס

אן דרעסעס און א גוטען סעמפעל מאכער גאראנטיט בעצאהלונג און באנעס ווערט בעצאהלט סטעדי ארבייט און פיעל ארבייט. קיין סטרייק אין אונזער פעקטארי נאכפרעגען

מר. באון ר. ד. פערבורן

105 סימקא סטריט.

היינט 10 אזייגער פונקט

שאפ טשערמאנס מיטינג

אין אונזערע העדקוואדערס 208 ספעדיינא עוו.

יעדער טשערמאן פון יעדען סטרייקענדען שאפ מוז זיין אין צייט.

היינט 2 אזייגער בייטאג

גענעראל מיטינג

פון אלע סטרייקער אין בראדוויי האל

יעדער סטרייקער מוז מיטברענגען זיין סטרייק קארד.

ביי ארדער,
די סטרייק קאמיטע
ש. קאלדאווסקי טשערמאן.

מיידלאך עקספיריענסד אויף פאוער מאשינען צו מאכען נעקוועהר, גוטע ווייזשעס, לייכטע קלינע ארבייט, קורצע שטונדען, סטעדי ארבייט, נאכפרעגען היינט צו

מר. נערעט ר. ד. פערבארו און קאמפאני

105 סימקא סטריט.

העכסטע וויידזשעס, און באנעס, און קיין סטרייק אין אונזער פעקטארי.

מענער שניידער אויפמערקזאם

א ספעציעלע פארזאמלונג

פון לאקאל 211 אמאלגעמייטעד קלאדינג ווארקערס אף אמעריקא.

וועט אפגעהאלטען ווערען

היינט גלייך נאך דער ארבייט

אין ציון האל 206 בעווערלי סטריט

זעהר וויכטיגעס צו פארהאנדלען.

מיט גרוס.
טאראנטא דזשאינט באארד א. ק. וו. אף א.

פרעסער און סיעם פרעסער

אויפמערקזאם

א ספעציעלע פארזאמלונג

פון לאקאל 219 אמאלגעמייטעד קלאדינג ווארקער אף אמעריקא

וועט אפגעהאלטען ווערען

היינט 8 אזייגער אין אווענד

אין 208 ספעדיינע עוועניו

אלע מיטגלידער זיינען אויפגעפאדערט אנוועזענד צו זיין ווייל עס וועט דיסקוטירט ווערען די אויסגעארבייטע סקייל אף וויידזשעס

מיט גרוס.
טאראנטא דזשאינט באארד א. ק. אף א.

טענדערס פארלאנגט

טענדערס פארלאנגט פאר אן ארון קודש פאר דער שוהל פונ׳ם מושב זקנים אין 31 סיסעל סטריט, טאראנטא.

פלענער קענען געזעהען ווערען אין אפיס פון ארכיטעקט.

קלענסטער אדער וועלכער עס איז טענדער איז ניט בינדענד אנגענומען צו ווערען.

האראלד ס. קאפלאן
ארכיטעקט
75 מעקדאנאלד עוועניו. טעלעפאן פארקדייל 5547.

אידען! דעקט צו אייערע קעפ

איך זאג עס פאר עם ועדה, אז איך וועל מיר היינטיגעס יאהר קיין אשמנו ניט שלאגען. די קלעפ וואס אידען האבען איבעראל געקראגען זיינען מיך מוציא. נאר די בוכצעס וואס מאנכע פון אונז אידען דארפען זיך געבען פאר דער עבירה פון בין אדם לחבירו בלייבען. וויסענדיג אז עס איז דא א אידישע העט סטאר וואס מאכט און פארקויפט העטס ביליגער ווי די גוים, און לויפען גראדע וואו עס קאסט טייערער, און וואו מען גלייבט זיי ווי קאפ וועהטאג. די מעגען זיך אן עקסטרא קלאפ געבען ביי אשמנו. טוט אבער אייער פליכט צו זיך און צו יענעם, און פאזוכט מיין סטאר. איהר קריגט ביי מיר אן אויסוואהל פון אלע האנד העטס הארטע און ווייכע. איך אלע סארטען קינדער העטס, קעפס ביליגער ווי איבעראל.

איזראעל ווינער 696 קווין וועסט

צווישען יקליד און מענינג עוועניו.

מיר בלאפען ניט

טייערס

אונזער וואולקאנייזינג ארבייט ווערט געמאכט פול גאראנטירט צו מעסיגע פרייזען.

מיר פארקויפען נייע טייערס, טיובס, און עקסעסאריס פון די בעסטע מייקס ברענגט אייערע אלטע טייערס און ביים זיי אויס אויף נייע. מיר ערלויבען אייך א זעהר הויכען פרייז פאר אייערע אלטע טייערס.

מיר האבען אויך גענוצטע טייערס צו ביליגע פרייזען

ספעלערס אויפמערקזאם

מיר צאהלען א הויכען פרייז פאר אלטע טייערס.

DURABLE VULCANIZING Co. 153½ King St. W.

מאטינעע 10, און 15 סענט.
אבענדס 10, 15 און 25 סענט.

HIPPODROME

די וואך פון סעפ. דעם 8-טען
פעגי היילאנד
אין
„קאורדים קאורט"

באסטאקס ריידינג סקוהל, הארמאני קלאב פלארענץ רענדעל און קא. פרעד עלדרידזש מערי האווארד און קא. לופט חתונות פאטה, הארלד לאיד קאמעדיע סאנשיין קאמעדיע.

נאך ראיעלע אינשורענס פאליסעס

ווענדעט אייך צו

ל. ווהייט

109 גארוויל עוו.

איינער וואס פארשטעהט די אינשורענס און גיט די בעסטע עצות

טעלעפאן קאלעדוש 2585

עקסטרא

גוטע נייעס פאר דעם אידישען פאלק דער באוואסטער ווורשט מאנופעקטשורער, א. דאלגען פערקויפט יעצט די בעסטע כשרסטע ווורשט פיר

24 ס. א פונט

אלע גראסעריס און קאנטרי לייט קויפט ווורשט וואו עס איז כשר און ביליג 67½ ריטשמאנד סט. וועסט טעלעפאן ערלייד 2658

פערזיכערט אייער צוקונפט

און מאכט א גוטען אינוועסטמענט ביי ארויסנעהמענדיג א פאליסי פון די

מיוטשעל לייף אינש. קא.

אף ניו יארק

דיזע קאמפאניע האט לעצטען יאר געצאהלט פון 10 ביז 19 פראצענט דיווידענד צו איהרע פאליסי האלדערס איך נעהם אן אלערהאנד אינשורינג זא ווי פייער, לייף, עקסידענט, פלייט גלאז, אויטאמאביל, בורגלארי און רייאט.

M. Brown 147 Seaton St.
Phone M. 2364

גרויסע בארגיינס

אין די מאנאטען

יולי און אויגוסט

מיר פארקויפען

פוירניטשור

געז-סטאוום און אייז באקסעס זעהר ביליג.

חתן כלה וואס געהן הייראטען דארפען קומען צו

לעווינטער׳ן

קויפען פוירניטשור וועלען זיי באקומען שעהנע פרעזענטען.

מיר גיבען אויך מערידזש לייסענס. לעווינטער ניט אויך ארוים אנדערע נעזעצליכע פאפירען.

S. LEVINTER

360-362 Queen W.

KASH'S

דזשועלערי סטאר

145½ קווין וו. טעל. עד. 3588

ספעשעל סייל

14 קעראט משיינס 90 סענט

CASH OR CREDIT

דיימאנדס לאוועליערס און אויערינגלער. מיט ספעשיל ביליגע פרייזען אויך לייכטער גרא מאפאנס מיט רעקארדס. קומט און איבערציינט אייך.

קויפט אייערע קויהלען פון

יאנעווער בראדערס

וואו איהר בעקומט בלויז ראזשערס קויהלען מיט ראזשערס טיקעט

268½ קווין סט. וועסט. טעלעפאן ערעלייד 3766.

נאטיס צו אלע קאסטימער מענער שניידער

ווען איהר ווילט האבען אייערע פענטס גוט געמאכט און ביליגער ווי איטעראל זאלט איהר טרייען

דזשייקאבס און סאן

וועט איהר זיין העכסט צופרידען געשטעלט. און אויך וועלכער מאן עס וויל ארדערען א פאר גוטע פענטס פון אונזער סחורה אדער פון אייגענע סחורה זאל זיך ווענדען צו אונז.

דזשייקאב און סאן 513 קווין ספריט וועסט

טעלעפאן אדעלייד 2650.

ספעשעל בארגיינס אין עלעקטריק פיקסטשורס

6 רום הויז פון 10 פיקטשורס פאר $17.75

און 7 רום הויז פיקטשורס פאר $19.50

ספעשיל פרייזען פאר עלעקטריק לאמפען

עס ווערט געמאכט אלערליי עלעקטריק וויירינג און רעפיירס.

טעלעפאן מיין 6367

649½ קווין סט. וועסט

די אנטעריא עלעקטריק וויירינג און פיקטשורס קא.

ס. ניסענבאם פראפרייטאר

LOEW'S

לאעוו׳ס יאנג סטריט טהעאטער

באקס סיטס רעזערווירט.

אונאונטערבראכען
12 מיטאג ביז 11 נאכטס
נאכמיטאג 10 סענט. 15 סענט.
אווענד 10 סענט 15 ס. און 25

טעל. מיין 8600 — חיי קלאס וואדעוויל

די וואך פון סעפ. דעם 8-טען

די בארימטע אקטריסע

נארמא טאלמאדזש אין „די וועג פון א פרוי"

דארף א מיידעל מקריב זיין דעם מאן וועלכען זי ליעבט אום צו פארזארגען איהר מוטער? דאס בילד באהאנדעלט אזא פראגע קומט זעהען דעם ענטפער. זעקס וואדעוויל אקטען בריטיש וועכענטליכע נייעס, מאט און דזשעף קארטונס די פארשטעלונגען אין ווינטער גארדען וואו די פלעצער זענען רעזערווירט זענען די זעלבע ווי אין לאוס טעאטער.

דישעס צו פארענטן

אויף חתונות, ברית׳ן, בעלער, פארטיעס און אלערליי שמחות, אויף טייבעלס און בענטשעס צו יעדער צייט צו רענטען.

הערי ליטאוויץ 113 דעניסאן עוועניו

טעלעפאן קאלעדוש 8847.

HOW TO BECOME A REAL MUSICIAN?

By taking lessons at Michael Angelo's music school Maestra Michael Angelo will guarantee you a sure success of becoming a real Violin, Mandolin, Cornet. Saxphone player or any other wind and String instruments, also the same Michael Angelo's patient of teaching children to play Violin is not to be compared with any other teachers. So be sure to telephone or come personally regarding your child's mucic education as Sig: Micnael Angelo is the only teacher that takes real interest in them, „and be aware of fakers"

Prof. Michael Angelo

Studio at Tokio Hall 450 Spadina Ave. near College St.
Tel. Col. 17

לואיס ס. סינגער

לאיער און נאטארי פאבליק

קאמישיאנער פאר אלע פראווינצען פון קענעדע.

לאא אפיס 154 סימקא סטריט.
טעלעפאן ערלייד 1440
טעלעפאן ערלייד 1441

וואוינונג 433 פאלמערסטאן בולווארד
טעלעפאן קאלעדז 4866

ספעשעל נאטיס צו אונזערע קאסטימערס

ארדערט קוילען יעצט און הארט נישט אויף דער לעצטער מינוט, ווייל שפעטער וועט איהר צאהלען דאבעל און דאצו וועט איהר נאך נים קענען באקומען.

THE EATON COAL CO.
Phone Ad. 2696

איטאן קאהל קא.

אפיס 352 קווין וועסט טעל. עדל. 2696